

GŁOS WYBRZEŻA

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

NR 200 (1812)

GDANSK, CZWARTEK 21 SIERPNIA 1952 R.

CENA 15 GROSZY

W Nowej Hucie rozpoczęto budowę wielkich pieców

WARSZAWA PAP. W historii Nowej Huty — najpotężniejszego i najwspanialszego obiektu wielkiego planu — nastąpił nowy, decydujący etap. Rozpoczęła się budowa wielkich pieców — zasadniczych obiektów huty.

W przygotowane wykopy popłynęły strumienie betonu; ekipy wysokokwalifikowanych zbrojarzy i spawaczy rozpoczęły zbrojenia fundamentów. Powstał nowy, ważny odcinek frontu wielkiej ofensywy naszego pokojowego budownictwa, które m. in. tu na podkarkowskich polach walczy z wielowiekowym zacofaniem gospodarczym kraju, walczy o rozwój, wzrost i potęgę Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Wielkie piece w Nowej Hucie będą największym tego rodzaju obiektem w kraju i jednym z najnowocześniejszych wyposażonych w

Europe. Projekty ich budowy i wyposażenia opracowali tej miary budowniczowie, co konstruktorzy kombinatów hutniczych w Magnitogorsku, Krzywym Rogu, Zaporozżu i innych.

Ogółem, spośród kilkuset obiektów Nowej Huty, ponad połowa jest już w budowie. Niedaleki jest termin, gdy do realizacji zadań Planu 6-letniego włączy się największa jego budowa.

5 października 1952 roku odbędzie się XIX Zjazd WKP (b)

Postanowienie Plenum Komitetu Centralnego WKP (b)

MOSKWA PAP. Dnia 20 bm. w dzienniku „Prawda” opublikowany został następujący komunikat:

Do wiadomości wszystkich organizacji WKP(b).

W tych dniach odbyło się w Moskwie plenum Komitetu Centralnego WKP(b).

Komitet Centralny WKP(b) postanowił zwołać 5 października 1952 roku kolejny XIX Zjazd WKP(b).

Porządek dzienny XIX Zjazdu WKP(b):

1. Referat sprawozdawczy Komitetu Centralnego WKP(b) — referuje sekretarz KC tow. Malenkov G. M.

2. Referat sprawozdawczy Centralnej Komisji Rewizyjnej WKP(b) — referuje przewodniczący Komisji Rewizyjnej tow. Moskatow P. G.

3. Dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951—1955 — referuje przewodniczący Państwowej Komisji Planowania tow. Saburow M. Z.

4. Zmiany w statucie WKP(b) — referuje sekretarz KC tow. Chruszczew N. S.

5. Wybory centralnych organów partii.

Norma przedstawicielstwa i tryb wyborów delegatów na Zjazd:

1. Jeden delegat z głosem rozstrzygającym na 5 tysięcy członków partii.

2. Jeden delegat z głosem doradczym na 5 tysięcy kandydatów na członków partii.

3. Delegaci na XIX Zjazd partyjny wybierani są, zgodnie ze statutem partii, w zamkniętym (tajnym) głosowaniu.

4. Delegaci z ramienia organizacji partyjnych RFSRR wybierani są na partyjnych konferencjach obwodów, krajów i republik autonomicznych. W innych republikach związkowych delegaci wybierani są na obwodowych konferencjach partyjnych lub na zjazdach komunistycznych partii republik związkowych — według uznania KC komunistycznych partii republik związkowych.

5. Komuniści, należący do organizacji partyjnych armii radzieckiej, marynarki wojennej i oddziałów ochrony pogranicza Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego wybierają delegatów na XIX Zjazd Partii razem z pozostałymi organizacjami partyjnymi na obwodowych, krajowych konferencjach partyjnych lub na zjazdach komunistycznych partii republik związkowych.

Sekretarz KC WKP(b)

J. Stalin

Projekt dyrektyw XIX Zjazdu WKP (b) w sprawie pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR na lata 1951—1955

MOSKWA PAP. „Prawda” opublikowała dnia 20 VIII br. następujący projekt dyrektyw XIX Zjazdu WKP(b) w sprawie pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR na lata 1951—1955:

PROJEKT KC WKP(b) DYREKTYWY XIX ZJAZDU PARTII W SPRAWIE PIĘCIOLETNIEGO PLANU ROZWOJU ZSRR NA LATA 1951—1955.

Pomyślne wykonanie czwartego Planu Pięcioletniego umożliwi przyjęcie nowego Planu Pięcioletniego, zapewniającego dalszy rozwój wszystkich gałęzi gospodarki

narodowej, wzrost dobrobytu, ochrony zdrowia i kulturalnego poziomu narodu.

Zgodnie z tym XIX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego uważa za konieczne udzielić Komitetowi Centralnemu Partii i Radzie Ministrów ZSRR następujących dyrektyw w sprawie pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR na lata 1951—1955.

I. W dziedzinie przemysłu

1. Ustalić przyrost poziomu produkcji przemysłowej w ciągu 5-lecia w przybliżeniu na 70 proc. przy przeciętnym rocznym tempie wzrostu całej globalnej produkcji przemysłowej w przybliżeniu o 12 proc. Określić tempo wzrostu produkcji środków produkcji (grupy „A”) w wysokości 13 proc., a produkcji dóbr konsumpcyjnych (grupy „B”) w wysokości 11 proc.

2. Przewidzieć wzrost produkcji najważniejszych rodzajów produkcji przemysłowej w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 w przybliżeniu w następujących rozmiarach: surowców o 76 proc., stal o 62 proc., walcówka o 64 proc., węgiel o 43 proc., ropa naftowa o 85 proc., energia elektryczna o 80 proc., turbiny parowe — 2,3 raza, hydroturbiny — 7,8 raza, kotły parowe — 2,7 raza, urządzenia hutnicze — o 85 proc., aparatura naftowa — 3,5 raza, wielkie obrabiarki do skrawania metali — 2,6 raza, samochody o 20 procent, traktory o 19 proc., soda wapienna o 84 proc., soda kaustyczna o 79 proc., nawozy sztuczne o 88 proc., kauczuk syntetyczny o 82 proc., cement — 2,2 raza, wywóz drewna przemysłowego o 56 proc., papier o 46 proc., tkaniny bawełniane o 61 proc., tkaniny wełniane o 54 proc., obuwie skórzane o 55 proc., cukier kryształowy o 78 proc., mięso o 92 proc., ryby o 58 proc., masło o 72 proc., tłuszcz roślinny o 77 proc., konserwy — 2,1 raza.

3. Zgodnie z planem dalszego rozwoju produkcji przemysłowej zwiększyć państwowe nakłady inwestycyjne w przemyśle w latach 1951—1955 w przybliżeniu dwukrotnie w porównaniu z latami 1946—1950. Jednocześnie z uruchomieniem nowych przedsiębiorstw i агрегатów zapewnić zwiększenie mocy czynnych przedsiębiorstw przez ich rekonstrukcję, wyposażenie w nowe urządzenia fabryczne, mechanizację i intensyfikację produkcji oraz udoskonalenie procesów technologicznych. Wykorzystać rozbudowę istniejących przedsiębiorstw jako niezwykle ważne rezerwy zwiększenia produkcji przy najmniejszych kosztach. Stworzyć rezerwy w budownictwie przedsiębiorstw hutniczych,

elektrowni, rafinerii nafty i kopalni węgla, aby zapewnić niezbędny rozwój tych gałęzi przemysłu w latach następnych.

Zapewnić lepsze geograficzne rozmieszczenie budowy przedsiębiorstw państwowych w nowej 5-lacie, mając na uwadze dalsze przybliżenie przemysłu do źródeł surowców i paliwa w celu zlikwidowania nieracjonalnych i nadmiernie dalekich przewozów.

4. W dziedzinie hutnictwa żelaza na równi z dalszym zwiększeniem produkcji metali żelaznych, rozszerzyć asortyment i znacznie zwiększyć produkcję delficytowych gatunków stali walcowanej, w szczególności produkcję grubej blachy walcowanej w przybliżeniu o 80 proc., drobnogatunkowej stali i walcówki — 2,1 raza oraz nierdzewnej blachy stalowej — 3,1 raza. Rozwinąć produkcję oszczędnościowych gatunków i profili stali walcowanej.

Zwiększyć produkcję i podnieść jakość specjalnych gatunków stali i stopów dla potrzeb przemysłu budowy maszyn.

Zapewnić dalszą poprawę wykorzystania czynnej mocy przedsiębiorstw hutniczych. Wzmocnić pracę w zakresie intensyfikacji procesów metalurgicznych, automatyzacji i mechanizacji agregatów hutniczych oraz pracochłonnych robót w przedsiębiorstwach hutnictwa żelaza.

Zwiększyć w piątej 5-lacie w porównaniu z czwartą 5-latką uruchomienie mocy produkcyjnych w zakresie wytwarzania surowców w przybliżeniu o 32 proc., stali o 42 proc., walcówki — nie mniej niż 2 razy, koks o 80 proc. i rudy żelaza — 3 razy.

Na równi z rozwojem hutnictwa żelaza w okręgach południowych, na Uralu, w Syberii, w centralnej i południowo-zachodniej części kraju zapewnić dalszy rozwój przemysłu hutniczego w rejonach Zaskanskaja.

Przewidzieć rozwój produkcji metali żelaznych w systemie przemysłu miejscowego przez budowę niedużych przetwórczych przedsiębiorstw hutniczych.

5. Znacznie rozszerzyć produkcję metali nieżelaznych, w ciągu 5-lecia zwiększyć produkcję w przy-

bliżeniu w następujących rozmiarach: miedzi rafinowanej o 99 proc., ołowiu — 2,7 raza, aluminium — nie mniej niż 2,6 raza, cynku — 2,5 raza, niklu o 53 proc. i cynu o 80 proc.

Zmechanizować roboty górnicze i pracochłonne, automatyzować i zintensyfikować procesy produkcji, zwiększyć kompleksowe wydobywanie metali z rud, zapewnić dalszy wzrost produkcji metali najwyższych gatunków, znacznie rozszerzyć i usprawnić wykorzystywanie mocy czynnych przedsiębiorstw i budować nowe przedsiębiorstwa.

6. W dziedzinie elektryfikacji zapewnić wysokie tempo przyrostu mocy elektrowni w celu pełniejszego zaspokojenia rosnących potrzeb gospodarki narodowej i potrzeb bytowych ludności na energię elektryczną oraz w celu zwiększenia rezerwy w systemach energetycznych.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia łączną moc elektrowni w przybliżeniu dwukrotnie, a elektrowni wodnych — trzykrotnie, zapewniając w zakresie elektrowni ciepłych przede wszystkim rozbudowę czynnych przedsiębiorstw. Oddać do użytku wielkie elektrownie wodne, w tym elektrownię Kujbyszewską o mocy 2.100 tys. kW oraz elektrownie Kamenską, Gorkowską, Mingeczaurską, Ust-Kamienogorską i inne o łącznej mocy 1.916 tys. kW, zbudować i oddać do użytku linie wysokiego napięcia Kujbyszew — Moskwa.

Rozwinąć budowę Stalingradzkiej i Kachowskiej elektrowni wodnej, rozpocząć budowę nowych wielkich elektrowni wodnych: Czeboksarskiej na Woldze, Wotkińskiej na Kamie, Buchtarminskiej na Irtyżu i szeregu innych.

Rozpocząć pracę nad wykorzystaniem zasobów energetycznych rzeki Angary w celu rozbudowy na bazie taniej energii elektrycznej i miejscowych źródeł surowców — przemysłu aluminiowego, chemicznego, górniczego i innych gałęzi przemysłu.

W celu poważnego polepszenia zaopatrzenia w energię elektryczną Południa, Uralu i Zagłębia Kuźnieckiego zapewnić znaczny wzrost mocy ciepłych elektrowni rejonowych i fabrycznych w tych okęgach. Dla zapewnienia zaopatrzenia w energię elektryczną miast i rejonów, równocześnie z budową wielkich elektrowni — budować nieduże oraz średnie elektrownie.

W związku z zadaniami dalszej industrializacji zapewnić 2—2,5-krotny wzrost produkcji energii elektrycznej w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR. Zbudować Narwską elektrownię wodną, Ryską elektrownię ciepłą oraz wzmocnić tempo budowy Kaunaskiej elektrowni wodnej.

Zapewnić budowę elektrowni ciepłych i sieci centralnego ogrzewania dzielnicowego w celu zwiększenia zakrojonej na szeroką

skale ciepłotłaki miast i przedsiębiorstw przemysłowych.

Stosować na szeroką skalę automatyzację procesów produkcyjnych elektrowni. Zakończyć całkowitą automatyzację rejonowych elektrowni wodnych oraz przystąpić do wprowadzania telemechanizacji w systemach energetycznych.

7. Zapewnić wysokie tempo rozwoju przemysłu naftowego. Przewidzieć dalszy rozwój wydobycia ropy naftowej z pól naftowych położonych na dnie morza.

Zgodnie z zaplanowanym wzrostem wydobycia ropy naftowej, zapewnić rozwój przemysłu rafineryjnego, przybliżając rafinerie nafty do okręgów zapotrzebowania przetworów ropy naftowej.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia moc rafinerii w zakresie pierwotnej przeróbki nafty w przybliżeniu dwa razy, a w zakresie krakowania surowca — 2,7 raza, przewidując znaczne pogłębienie przeróbki nafty i zwiększenie procentu jasnych produktów naftowych zarówno w istniejących, jak i w oddawanych do użytku nowych rafineriach nafty.

Rozwinąć produkcję sztucznego paliwa płynnego.

Znacznie zwiększyć budowę i uruchamianie głównych rurociągów naftowych oraz zbiorników dla magazynowania ropy naftowej i produktów naftowych.

8. Zapewnić dalszy rozwój przemysłu gazowego. Zwiększyć w ciągu 5-lecia w przybliżeniu o 80 proc. wydobycie gazu ziemnego i gazu wydobywającego się przy eksploatacji złóż naftowych oraz produkcję gazu z węgla i łupków. Rozszerzyć używanie gazu dla potrzeb bytowych, stosowanie go jako paliwa dla samochodów oraz otrzymywanie z gazu przetworów chemicznych.

Zwiększyć produkcję gazu sztucznego z łupków w Estońskiej SRR w przybliżeniu 2,2 raza oraz zakończyć budowę i oddać do użytku gazociąg Kochila — Jarve i Tallin.

9. W przemyśle węglowym przewidzieć szybki wzrost wydobycia węgla koksującego, zwiększając w ciągu 5-lecia wydobycie takiego węgla co najmniej o 50 proc.

Podnieść jakość węgla, znacznie rozszerzając jego wzbogacanie i brykietowanie; zapewnić w ciągu 5-lecia wzrost wzbogacania węgla w przybliżeniu 2,7 raza. Systematycznie ulepszać metody eksploatacji złóż węgla. Na szerszą skalę stosować najnowocześniejsze maszyny i mechanizmy górnicze dla kompleksowej mechanizacji, dalszej technicznej modernizacji przemysłu węglowego i zapewnienia wzrostu wydajności pracy. Wszelchnie rozwinąć mechanizację najbardziej pracochłonnych procesów wydoby-

cia węgla, a zwłaszcza ładowania węgla na ścianie, ładowania węgla i innych kopalin w toku robót przygotowawczych oraz szerzej stosować zmechanizowane sposoby odbudowy wyrobisk.

Zwiększyć w porównaniu z czwartą 5-latką moc produkcyjną kopalń węglowych w przybliżeniu o 30 procent.

Zapewnić w ciągu 5-lecia wzrost wydobycia torfu o 27 proc. oraz przewidzieć dalszy rozwój wydobycia miejscowych pokładów węgla; zwiększyć produkcję łupków 2,3 raza z w szczególności w Estońskiej SRR. Na bazie rozwoju przemysłu łupkowo-chemicznego zwiększyć w Estońskiej SRR w ciągu 5-lecia produkcję sztucznego paliwa płynnego w przybliżeniu o 80 proc.

10. Przewidzieć wysokie tempo rozwoju przemysłu budowy maszyn jako podstawy nowego potężnego postępu technicznego we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej ZSRR. Zwiększyć produkcję przemysłu budowy maszyn i obróbki metali w ciągu 5-lecia w przybliżeniu dwukrotnie.

Uważać za szczególnie doniosłe zadanie w przemyśle budowy maszyn całkowite wyposażenie w sprzęt elektrowni przedsiębiorstw hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych, budowy rafinerii naftowych i fabryk sztucznego paliwa płynnego. Rozwinąć w niezbędnej ilości produkcję turbin hydraulicznych, parowych, generatorów, aparatów wysokiego napięcia i różnych przyrządów sterujących dla wielkich elektrowni wodnych i ciepłych, dla hut, rafinerii nafty i innych zakładów przemysłowych, wielkich obrabiarek oraz urządzeń kowalskich i pras.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia produkcję urządzeń dla walcowni przeszło dwukrotnie, obrabiarek o zwiększonej precyzji w przybliżeniu dwukrotnie, ciężkich maszyn kowalskich i pras — 8-krotnie, przyrządów sterujących i kontrolnych w przybliżeniu 2,7 raza. Określić wzrost produkcji urządzeń przemysłu chemicznego w ciągu 5-lecia w przybliżeniu na 3,3 raza. Znacznie zwiększyć produkcję wielotonowych samochodów dieselskich oraz samochodów o napędzie gazowym.

Zwiększyć w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 produkcję statków towarowych oraz tankowców w Litewskiej SRR; budowy maszyn elektrycznych, obrabiarek i statków — w Łotewskiej SRR; budowy statków i maszyn elektrycznych — w Estońskiej SRR.

Zapewnić dalszy rozwój przemysłu budowy maszyn: przemysłu budowy statków, budowy turbin i obrabiarek — w Litewskiej SRR; budowy maszyn elektrycznych, obrabiarek i statków — w Łotewskiej SRR; budowy statków i maszyn elektrycznych — w Estońskiej SRR.

Zapewnić znaczny wzrost produkcji urządzeń dźwigowo-transportowych, maszyn dla mechanizacji robót pracochłonnych, kompletów urządzeń dla produkcji materiałów budowlanych i urządzeń zautomatyzowanych dla poszczególnych gałęzi przemysłu lekkiego i spożywczego.

Zwiększyć produkcję nowych maszyn i urządzeń.

Rozwinąć produkcję wysokowydajnych maszyn i urządzeń dla wyrobów lasów, przemysłu celulozowo-papierniczego, tartaczno i obróbki kł drewna.

Przy konstruowaniu nowych maszyn dążyć do zmniejszenia ich wagi przy udoskonaleniu jakości. W celu wykonania zadań w zakresie produkcji niezwykle ważnych rodzajów urządzeń w latach 1951—1955: zbudować i oddać do użytku nowe zakłady oraz zakończyć rekonstrukcję czynnych zakładów budowy maszyn energetycznych, urządzeń walcowniczych, rozpocząć budowę nowych fabryk urządzeń walcowniczych, turbin i kotłowni;

rozszerzyć istniejące i oddać do użytku nowe moce produkcyjne do wytwarzania aparatury dla przemysłu naftowego, urządzeń dźwigowo-transportowych oraz kompletnie urządzenia dla przemysłu materiałów budowlanych

znacznie rozszerzyć istniejące i uruchomić nowe moce produkcyjne do wytwarzania wielkich obrabiarek, maszyn kowalskich i pras oraz precyzyjnych przyrządów mierniczych i przyrządów do automatycznego kierowania procesami technologicznymi.

11. W przemyśle chemicznym zapewnić najwyższe tempo wzrostu produkcji nawozów sztucznych, sody i kauczuku syntetycznego, zwracając szczególną uwagę na wszechstronny rozwój produkcji kauczuku na bazie wykorzystania gazów naftowych.

Zwiększać produkcję mas plastycznych, barwników, surowców dla sztucznego jedwabiu oraz asortymentu innych produktów chemicznych. Rozwinąć produkcję materiałów syntetycznych — produktów zastępczych metali nieżelaznych.

Przewidzieć wzrost zdolności wytwórczej w dziedzinie produkcji amoniaku, kwasu siarkowego, kauczuku syntetycznego, spirytusu syntetycznego, sody, nawozów sztucznych zwłaszcza w postaci granulowanej oraz chemicznych środków walki ze szkodnikami roślin uprawnych.

Zorganizować w Estońskiej SRR produkcję superfosfatu.

Stworzyć rezerwy w budowie fabryk nawozów sztucznych, zapewniając niezbędny rozwój produkcji nawozów sztucznych w latach następnych. W całej pełni wykorzystywać żużle fosfatowe dla nawożenia pól. Na szeroką skalę stosować tlen w procesach technologicznych różnych gałęzi przemysłu, przede wszystkim w hutnictwie żelaza i metali nieżelaznych, w produkcji gazu z węgla oraz w przemyśle celulozowym i cementowym.

12. Zlikwidować nienadążanie przemysłu leśnego za wzrastającymi potrzebami gospodarki narodowej. Zwiększyć produkcję tarczy oraz rozwinąć wyrób elementów dla produkcji i budownictwa. Dokonać na szeroką skalę przesunięcia wyrobów lasów do obfitujących w lasy okręgów, zwłaszcza do okręgów położonych na północy, na Uralu, Syberii zachodniej i Karelii-Fińskiej SRR, zmniejszając wyrob lasów w mało zalesionych rejonach kraju. Zmniejszyć sezonowość wyrobów lasów i w tym celu zbudować w nowych rejonach zmechanizowane przedsiębiorstwa, zapewniając im stałe kadry robotnicze. Urzeczywistnić dalszy rozwój kompleksowej mechanizacji robót przy wyrobie lasów. Usprawnić organizację produkcji i wykorzystanie mechanizmów, zapewniając zwiększoną wydajność pracy przy wyrobie. Zwiększyć w ciągu 5-lecia moc tartaków w nowych rejonach rozwoju wyrobów lasów w przybliżeniu 8-krotnie w porównaniu z poprzednią 5-latką.

Zapewnić wszechstronny rozwój przemysłu papierniczego, celulozowego, meblarskiego, formiowego, chemii leśnej i hydrolicznego. Zwiększyć produkcję mebli co najmniej 3-krotnie.

13. Dla zaspokojenia wzrastających potrzeb gospodarki narodowej przewidzieć wzrost produkcji podstawowych materiałów budowlanych w ciągu 5-lecia przynajmniej dwukrotnie, podnieść jakość i rozszerzyć asortyment materiałów budowlanych, zapewnić wzrost produkcji cegieł w przybliżeniu 2,3 raza, łupku — 2,6 raza, polerowanego szkła — 4-krotnie. W dziedzinie budownictwa miejskiego i przemysłowego energicznie stosować nowe materiały ścienne, zwiększając produkcję wielkich bloków z betonu żużlowego i z betonu. Znacznie zwiększyć produkcję nowych wysokogatunkowych materiałów budowlanych dla prac wykonawczych i licowania oraz detali i konstrukcji pochodzenia fabrycznego z ceramiki, gipsu, betonu i żelbetonu, przyczyniających się do dalszej industrializacji budownictwa, obniżających jego koszty oraz podnoszących zalety architektoniczno-budowlane i eksploatacyjne gmachów i budowli. Ustalić wyższe niż dla całego Związku Radzieckiego tempo wzrostu produkcji materiałów budowlanych na Uralu, Syberii, w okręgach nad

(Ciąg dalszy na str. 2)

Projekt dyrektyw XIX Zjazdu WKP (b) w sprawie piętego Pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR na lata 1951-1955

(Ciąg dalszy ze str. 1)

wołańskich, na Dalekim Wschodzie i w Azji środkowej oraz w wielkich okręgach przemysłowych, gdzie prowadzone jest na szeroką skalę budownictwo. Zwiększyć zdolność wytwórczą przemysłu cementowego 2,1 raza.

14 Zapewnić wysokie tempo wzrostu produkcji artykułów masowego spożycia. Zwiększyć produkcję przemysłu lekkiego i spożywczo go co najmniej o 70 proc.

Odpowiednio do zwiększenia zasobów surowców rolniczych zbudować wielką ilość przedsiębiorstw przemysłu lekkiego i spożywczo go, zwłaszcza kombinatów bawełnianych, fabryk sztucznego włókna, jedwabiu, konfekcji, robót dzwielarskich i obuwia skózanego, rafinerii cukru, masłarni, suszarni warzyw, fabryk cukierniczych, wytwórni herbaty, fabryk konserw, browarów, fabryk wina, fabryk przetworów mięsnych i rybnych, olejarni i serowni.

Zwiększyć do końca 1955 roku w porównaniu z rokiem 1950 zdolność wytwórczą w dziedzinie produkcji tkanin bawełnianych w przybliżeniu o 32 proc., włókna sztucznego — 4,7 raza, obuwia o 34 proc., zdolność wytwórczą w dziedzinie cukru kryształowego o 25 proc., cukru rafinowanego o 70 proc., herbaty o 80 proc., zdolność wytwórczą fabryk przetwarzających nasion oleiste — 2,5 raza, suszarni warzyw — 3,5 raza, fabryk konserw rybnych, warzywnych i owocowych o 40 proc., zwiększyć pojemność chłodni i statków-chłodni dla zamrażania ryb o 70 proc., produkcję kombinatów mięsnych o 40 proc., produkcję fabryk przetwarzających tłuszcze zwierzęce o 35 proc., serowni — dwukrotnie, fabryk konserw mlecznych — 2,6 raza, mleka w proszku dwukrotnie, mleka niezbiernego o 60 proc.

Na szeroką skalę stosować automatyzację i mechanizację procesów produkcji w dziedzinie wytwarzania artykułów spożywczych i towarów przemysłowych. Przeprowadzić zakrojone na szeroką skalę prace w dziedzinie hodowli ryb, w celu zwiększenia zasobów ryb, zwłaszcza w śródlądowych rezerwuarach wodnych.

Zwiększyć w ciągu 5-lecia połów ryb w Litewskiej SRR w przybliżeniu 3,9 raza, w Łotewskiej SRR o 80 proc., w Estońskiej SRR o 35 proc. Rozbudować w tych republikach czynnie i zbudować nowe fabryki przetworów rybnych.

Zapewnić dalsze polepszenie jakości i asortymentu artykułów spożywczych i towarów przemysłowych, opakowanie i pakowanie artykułów spożywczych.

15 Zwiększyć produkcję przemysłową w przedsiębiorstwach

przemysłu miejscowego i spółdzielczości rekrudzielniczej w ciągu 5-lecia w przybliżeniu o 60 proc., przede wszystkim zaś produkcję towarów użytku powszechnego, artykułów gospodarstwa domowego, miejscowych materiałów budowlanych oraz znacznie podnieść jakość produkcji. Rozwijać w republikach związkowych własne bazy surowcowe dla przemysłu miejscowego i spółdzielczości rekrudzielniczej. Usprawnić pracę warsztatów przemysłu miejscowego i spółdzielczości rekrudzielniczej w zakresie obsługi potrzeb bytowych ludności. Zwiększyć rolę rad terenowych w kierowaniu przemysłem miejscowym i spółdzielczością rekrudzielniczą.

16 Zapewnić dalszy rozwój przemysłu budowlanego na bazie umocnienia i rozszerzenia istniejących organizacji budowlanych oraz stworzyć nowe organizacje budowlane w okręgach wielkiego budownictwa. Umocnić organizacje budowlane Ministerstwa Budowy przedsiębiorstw przemysłu ciężkiego, budujących przedsiębiorstwa hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych zwłaszcza w okręgach wschodnich, umocnić organizacje budowlane Ministerstwa Elektrowni i Ministerstwa Przemysłu Naftowego jak również organizacje budowlane Ministerstwa Budowy przedsiębiorstw przemysłu maszynowego, realizujących budowę fabryk urządzeń energetycznych i hutniczych, aparatury dla przemysłu naftowego, wielkich i unikalnych obrabiarek, ciężkich maszyn kowalskich i pras, urządzeń dźwigowo-transportowych oraz budowy statków. Stosować na szeroką skalę przemysłowe metody budownictwa.

Zwiększać zdolność wytwórczą fabryk produkujących konstrukcje

metalowe co najmniej dwukrotnie. Zbudować niezbędną ilość wielkich fabryk przygotowujących montażowe konstrukcje żelbetowe. Rozszerzyć istniejące i zorganizować nowe rejonowe kamieniołomy o całkowitej mechanizacji wydobywania i obróbki kamienia, tuczni, żwiru i piasku oraz sztucznego kamienia z naturalnych mineralów. Zakończyć mechanizację głównych robót budowlanych i zapewnić przejście od mechanizacji poszczególnych procesów do kompleksowej mechanizacji budownictwa. Zwiększyć w ciągu 5-lecia park koparek w przybliżeniu 2,5 raza, zgarniarków i buldożerów 3—4 razy, dźwigów przenośnych 4—5 razy.

Usprawnić projektowanie w dziedzinie budownictwa, skrócić terminy projektowania oraz w porę zabezpieczyć budownictwo w projekty i kosztorysy, stosując na szeroką skalę projektowanie typowe. Wzmocnić biura projektów wykwalifikowanymi kadrami.

II. W dziedzinie gospodarki rolnej

1 Głównym zadaniem w dziedzinie gospodarki rolnej pozostaje również nadal zwiększenie urodzajności wszystkich kultur rolnych, dalsze zwiększenie pogłowia zwierząt gospodarskich, stanowiących własność społeczną, przy jednoczesnym znaczącym wzroście ich wydajności, zwiększeniu globalnej i owarowej produkcji rolnictwa i hodowli w drodze dalszego wzmocnienia i rozwoju społecznej gospodarki kolchozów, polepszenia pracy sowchozów i ośrodków maszynowo-tractorowych na terenie zaszczerplonej produkcji technik i agrokultury w gospodarce rolnej.

Rolnictwo powinno się stać jeszcze bardziej wydajne i specjalizowane, stać się rolnictwem stosującym w szerokim zakresie siew traw i prawidłowe płodozmiany, o wyższym ciężarze gatunkowym obszaru uprawnego kultur przemysłowych, pastewnych, warzywnych i ziemniaków.

2 Zwiększyć w ciągu 5 lat produkcję gospodarki rolnej: globalnych zbiorów o 40—50 proc., w tym pszenicy o 55—65 proc., siewki bawełny o 55—65 proc., włókna lnianego o 40—50 proc., buraka cukrowego o 65—70 proc., ziemniaków o 40—45 proc.; słonecznika o 50—60 proc.; winogron o 55—60 proc.; tytoniu o 65—70 proc.; gatunkowych zielonych liści herbacianych w przybliżeniu o 75 proc.

Zwiększyć produkcję lnu oleistego, soi, orzecha ziemnego i innych roślin olejnych.

Zwiększyć produkcję pasz: siana o 80—90 proc., roślin okopowych nastęwnych 3—4-krotnie i siosu 2-krotnie.

Zwiększyć wydajność kultur zbożowych z hektara: w rejonach południowej Ukrainy i Kaukazu północnego do 20—22 kwintali, a na gruntach nawadnianych do 30—34 cetnarów; w rejonach nadwołżańskich do 14—15 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 25—28 cetnarów; w centralnych obwodach czarnoziemnych do 16—18 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 30—34 cetnarów; w strefie nieczarnoziemnej do 17—19 cetnarów; w rejonach Uralu, Syberii, północno-wschodniego Kazachstanu do 15—16 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 24—26 cetnarów; w rejonach zakaukaskich do 20—22 cetnarów i na gruntach nawadnianych do 30—34 cetnarów z hektara; zbory ryżu na obszarach zalanych doprowadzić do 40—50 cetnarów z hektara.

Zwiększyć zbory bawełny z hektara: w rejonach Azji środkowej i południowego Kazachstanu do 26—27 cetnarów, w rejonach zakaukaskich do 25—27 cetnarów i w południowych rejonach części europejskiej na gruntach nawadnianych do 11—13 cetnarów oraz na gruntach nie nawadnianych do 5—7 cetnarów z hektara. Doprowadzić wydajność z 1 ha: lnu włóknistego w rejonach strefy nieczarnoziemnej do 4,5—5,5 cetnarów oraz w rejonach Uralu i Syberii do 4—5 cetnarów z hektara;

buraka cukrowego w rejonach Ukrainy SRR, Moldawskiej SRR i Kaukazu północnego do 255—265 cetnarów, w rejonach centralnych obwodów czarnoziemnych do 200—210 cetnarów oraz w rejonach Azji środkowej i Kazachstanu do 400—425 cetnarów z hektara;

ziemniaków w rejonach strefy nieczarnoziemnej do 155—175 cetnarów, w rejonach centralnych obwodów czarnoziemnych do 140—160 cetnarów, w rejonach południa

17 Zapewnić we wszystkich gałęziach przemysłu dalsze poważne podniesienie jakości produkcji. Rozszerzyć i polepszać asortyment oraz zwiększać produkcję deficytowych rodzajów i gatunków towarów zgodnie z potrzebami gospodarki narodowej. Wprowadzać zdecydowanie standardy państwowe odpowiadające nowoczesnym wymaganiom.

18 W celu zaspokojenia wzrastającego zapotrzebowania gospodarki narodowej na surowce i paliwo zapewnić dalszy rozwój prac w dziedzinie poszukiwania bogactw naturalnych, ujawniania zasobów kopalni pożytecznych, a przede wszystkim metali nieżelaznych i rzadkich, węgla koksującego, surowca aluminowego, ropy naftowej, bogatych złóż rudy i innych rodzajów surowców przemysłowych.

i Kaukazu północnego do 135—155 cetnarów oraz w rejonach Uralu i Syberii do 125—145 cetnarów z hektara;

słonecznika w rejonach Ukrainy SRR, Moldawskiej SRR i Kaukazu północnego do 17—20 cetnarów, w rejonach centralnych obwodów czarnoziemnych do 14,5—16,5 cetnarów oraz w rejonach nadwołżańskich do 10—12 cetnarów z hektara.

3 Zwiększyć produkcję jarzyn, ziemniaków i wytworów produkcji zwierzęcej w podmiejskich okolicach Moskwy, Leningradu, miast Uralu, Zagłębia Donieckiego, Zagłębia Kuźnieckiego oraz innych okolicach przemysłowych i wielkich miast; utworzyć bazy ziemniaczano-jarzynowe i hodowlane w nowych rejonach przemysłowych.

Zwiększyć w ciągu pięciu lat produkcję ziemniaków w strefach skupiających gorzelnie oraz fabryki krochmalu i syropu o około 50 proc. oraz jarzyn w strefach skupiających wytwórnie konserw jarzynowych i suszarnie jarzyn — dwukrotnie.

Zwiększyć w ciągu pięciu lat obszary sadów owocowych i jagodowych w kolchozach o około 70 proc., winie — o 50 proc., plantacji herbaty — o 60 proc. i upraw cytrusowych — 4,5 raza.

4 Zwiększyć w ciągu pięciu lat produkcję hodowlaną: mięsa i siołny o 80—90 proc., mleka — o 45—50 proc., wełny — w przybliżeniu 2—2,5 raza, w tym cienkiej wełny 4—4,5 raza, jaj w kolchozach i sowchozach 6—7 razy.

Zwiększyć pogłowia bydła w całej gospodarce rolnej o 18—20 procent, w tym w kolchozach pogłowia bydła o 36—38 proc., krów zaś w przybliżeniu dwukrotnie, owiec w całej gospodarce rolnej — o 60—62 proc., w tym w kolchozach — o 75—80 proc.; trzody chlewniej w całej gospodarce rolnej o 45—50 proc., w tym w kolchozach o 85—90 proc.; ilości drobiu w kolchozach — 3—3,5 raza; koni w całej gospodarce rolnej — o 10—12 proc., w tym w kolchozach — o 14—16 proc.

Zapewnić dalszy rozwój w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR, Estońskiej SRR hodowli o wysokiej produktywności, zwłaszcza hodowli krów mlecznych i trzody chlewniej.

Doprowadzić udój mleka na jedną krowę w kolchozach rejonów strefy nieczarnoziemnej do 1800—2000 kg, w centralnych obwodach czarnoziemnych do 1700—2000 kg, w rejonach południa i rejonach nadwołżańskich do 1600—1900 kg, w rejonach Syberii, Uralu i północno-wschodniego Kazachstanu — do 1500—1700 kg, w rejonach Azji środkowej — do 700—900 kg, na Zakaukaziu do 900—1100 kg.

Podnieść strzyżę wełny w kolchozach rejonów południa i Kaukazu północnego z jednej owcy cienkorunnej do 5,2—5,8 kg, z jednej owcy półcienkorunnej do 4,2—4,8 kg, w centralnych obwodach czarnoziemnych z jednej owcy cienkorunnej do 4,2—5,0 kg, a z jednej owcy półcienkorunnej do 4,0—4,2 kg, w rejonach nadwołżańskich z jednej owcy cienkorunnej do 4,6—5,4 kg, a z jednej owcy półcienkorunnej do 3,9—4,5 kg, w rejonach Syberii z jednej owcy cienkorunnej do 4,3—4,9 kg, a z jednej owcy półcienkorunnej do 3,8—4,2 kg.

5 Zabezpieczyć wprowadzenie do produkcji nowych odmian bardziej produktywnych i wcześniej dojrzewających odmian bawełny, odmian buraka cukrowego o większej zawartości cukru, odmian słonecznika o wysokiej zawartości oleju, jak rów-

nież stworzenie nowych odmian roślin uprawnych do uprawy na gruntach nawadnianych. Ulepszyć hodowlę roślin w kolchozach i sowchozach.

6 Zabezpieczyć dalsze rozszerzenie robót nad zakładaniem leśnych pasów ochronnych w rejonach stepowych i leśno-stepowych, przeprowadzenie agroleśniczych prac melioracyjnych dla zwalczania erozji gleb, jak również dla zalesienia piaszków, sadzenie lasów o znaczeniu gospodarczym, zakładanie pasów zieleni wokół miast i ośrodków przemysłowych, na brzegach rzek, kanałów i zbiorników wodnych.

Założyć w ciągu pięciu lat co najmniej 2,5 miliona ha leśnych pasów ochronnych w kolchozach i sowchozach oraz zasiać i zasadzić ok. 2,5 mln. ha lasów państwowych.

7 Zabezpieczyć wysoką produktywność wykorzystania wszystkich nawadnianych i osuszonych gruntów. Zrealizować powszechnie przejście do nowego systemu nawadniania z zastosowaniem tymczasowych kanałów nawadniających za miast stałych. Uważać za prace podlegające wykonaniu w pierwszej kolejności budowę systemów urządzeń zraszających i nawadniających na bazie wykorzystania elektroenergi Kujbyszewskiej Elektrowni Wodnej i w strefie kanału żeglownego Wołga-Don im. W. I. Lenina; przystąpić do budowy systemów urządzeń zraszających i nawadniających w strefie stalingradzkiej elektrowni wodnej oraz kanałów głównego turmeńskiego, południowo-ukraińskiego i północno-krymskiego.

Przeprowadzić prace przygotowawcze do budowy systemów irygacyjnych dla zraszania i nawadniania ziem Stepu Kulundyńskiego. Kontynuować prace nad budową systemów irygacyjnych w centralnych obwodach czarnoziemnych, na Nizinie Kura-Araksyńskiego, w dorzeczu rzek Syr-Darii, Zerawszanu i Kaszka-Darii, w rejonach Fergany centralnej, systemu Kubańsko-jęgorłyckiego, Orto-tokajskiego zbiornika wodnego i wielkiego Kanału Czajskiego. Zwiększyć w ciągu pięciolatek obszar nawadnianych gruntów o 30—35 proc., zbudować w kolchozach i sowchozach 30—35 tysięcy stawów i zbiorników wodnych oraz zabezpieczyć wszechstronne ich wykorzystanie.

Przeprowadzić prace nad osuszeniem bagien w Białoruskiej SRR, Ukrainy SRR (w pierwszej kolejności w rejonach Niziny Poleskiej), Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR, Estońskiej SRR, w północno-zachodnich i centralnych rejonach RFSSR, na Nizinie Barabińskiej i w innych rejonach. W ciągu lat 1951—1955 zwiększyć obszar osuszonych gruntów o 40—45 proc.

8 Dla podniesienia mleczności bydła w kolchozach i sowchozach uważać za sprawę szczególnie ważną dalsze wprowadzanie bardziej intensywnego systemu gospodarki hodowlanej (oborowego systemu chowu bydła), uwzględniając właściwości poszczególnych rejonów.

Dla dalszego rozwoju hodowli owiec urządzić odpowiednio wyposażone pastwiska w rejonach nawadnianych przez kanał żeglowny Wołga-Don im. W. I. Lenina, na Nizinie Przekajskijskiej, w Stepie Nogajskim i w rejonach Kanału Turmeńskiego, dokonując nawodnienia pastwisk w miarę uruchamiania urządzeń nawadniających w ten sposób, aby w rejonach tych powstały dobrze urządzone pastwiska dla wielkich i największych stad owiec.

W rejonach Azji środkowej i Kazachstanu zabezpieczyć stworzenie terenów łak i pastwisk o wysokiej urodzajności, w drodze zastosowania irygacji lokalnej i wykorzystania studzien artestyjskich w ten sposób, aby stopniowo zmniejszyć przegony bydła na dalekie odległości.

9 Zakończyć mechanizację podstawowych robót polnych w kolchozach, rozwijać szeroko mechanizację robót pracochłonnych w dziedzinie hodowli, uprawy jarzyn, ogrodnictwa, robót związanych z transportem, załadunkiem i wyładunkiem produktów rolnych, z nawadnianiem, z osuszaniem bagnistych obszarów i z oddaniem do uprawy nowych gruntów.

W roku 1955 doprowadzić poziom mechanizacji: orki i zasiewów upraw zbożowych, przemysłowych i pastewnych do 90—95 proc., sprzętu upraw zbożowych i słonecznika

za pomocą kombajnów do 80—90 proc., sprzętu buraka cukrowego do 90—95 proc., maszyn o 60—70 proc., zasiewu i sprzętu lnu długowłóknistego do 80—90 proc., sadzenia, międzyrzędowego okopywania i zbioru ziemniaków do 55—60 proc., sianokosu i siołowania do 70—80 proc.

Zabezpieczyć usprawnienie pracy stacji maszynowo-tractorowych, rozszerzyć ich działalność w dziedzinie mechanizacji robót pracochłonnych we wszystkich dziedzinach produkcji kolchozowej i zwiększyć odpowiedzialność MTS za wykonanie planów podniesienia urodzajności upraw rolnych i produktywności hodowli.

Zwiększyć do końca Pięciolatek moc taboru traktorowego MTS w przybliżeniu o 50 proc., zwłaszcza specjalnych traktorów zaopatrzonego w narzędzia do międzyrzędowej uprawy roślin. Zapewnić w ciągu pięciu lat podniesienie dziennej efektywnej pracy traktorów mniej więcej o 50 proc. Zakończyć wprowadzenie do użytku bardziej oszczędnych traktorów z silnikami Diesla.

Rozszerzyć sieć stacji maszynowo-tractorowych w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR, Estońskiej SRR i zrealizować zaopatrzenie ich w traktory i maszyny rolnicze.

Uważać za jedno z najważniejszych zadań wprowadzenie do użytku traktorów elektrycznych i maszyn rolniczych o napędzie elektrycznym, zwłaszcza w rejonach wielkich elektrowni wodnych.

10 Zabezpieczyć skierowanie inwestycji kapitałowych kolchozów przede wszystkim na rozwój gospodarki społecznej — na budowę pomieszczeń gospodarskich, pomieszczeń dla zwierząt gospodarskich, kanałów irygacyjnych i osuszających, zbiorników wodnych, trzebień zarosli, zakładanie leśnych pasów ochronnych, budowę elektrowni kolchozowych i innych urządzeń, niezbędnych do pomyślnego rozwoju społecznej gospodarki kolchozów oraz do zwiększenia dochodów kolchozów i kolchoźników.

11 W dziedzinie budownictwa sowchozowego uważać za najważniejsze zadanie zwiększenie

towarowości, przede wszystkim pszenicy, wełny cienkiej i półcienkiej, mięsa, jak również dostarczenie hodowli kolchozowej rasowych reproduktorów.

W celu stworzenia trwałej bazy paszowej i całkowitego zaopatrzenia sowchozowego pogłowia zwierząt gospodarskich w pasze objętościowe i treściwe, rozszerzyć zasiewy roślin pastewnych w sowchozach o 45—55 proc. Zapewnić w sowchozach znaczne podniesienie urodzajności wszystkich upraw rolnych. Zwiększyć w sowchozach pogłowia bydła o 35—40 proc., w tym krów o 70—75 proc., owiec — o 75—80 proc. i trzody chlewniej — o 40—45 proc.

W 1955 roku doprowadzić udój mleka w sowchozach na jedną krowę do następujących rozmiarów: w rejonach strefy nieczarnoziemnej — 3.500—3.900 kg, w centralnych obwodach czarnoziemnych — 3000—3400 kg, na północy i na Kaukazu północnym — 2800—3200 kg, w Syberii i w północnych obwodach Kazachstanu — 2400—2900 kg, w sowchozach prowadzących hodowlę bydła rasowego nad Wołgą, w Azji środkowej, na Zakaukaziu i w południowych obwodach Kazachstanu — 2100—2600 kg.

Doprowadzić przeciętną strzyżę wełny z jednej owcy cienkorunnej w sowchozach rejonów południa, na Kaukazu północnym i Półwyspie 5,5—6,5 kg, w Syberii, Kazachstanie, Azji środkowej i na Zakaukaziu do 4,3—5,0 kg.

Zakończyć zasadniczo w sowchozach kompleksową mechanizację wszystkich najbardziej pracochłonnych robót w uprawie roli, w hodowli, w zbieraniu i przegonywaniu pasz, przeprowadzić w sowchozach na szeroką skalę budowę domów mieszkalnych, budynków przeznaczonych na cele kulturalno-bytowe oraz produkcyjne.

12 W celu zabezpieczenia zamierzonego wzrostu produkcji rolnej ustalić na okres pięciu lat wysoki poziom inwestycji państwowych w gospodarce rolnej na sumę w przybliżeniu 2,1 raza większą, przy czym na irygację i meliorację przeznaczyć mniej więcej cztery razy tyle, co w czwartej Pięciolatce.

III. W dziedzinie obrotu towarów, transportu i łączności

1 Na podstawie wzrostu produkcji przemysłowej i rolnej zwiększyć w ciągu pięciu lat detaliczny obrót towarów handlu państwowego i spółdzielczego w przybliżeniu o 70 proc.

Zwiększyć w 1955 r. w porównaniu z rokiem 1950 sprzedaż najważniejszych towarów dla ludności w przybliżeniu w następujących rozmiarach: produktów mięsnych — o 90 proc., produktów rybnych — o 70 proc., tłuszczów zwierzęcych — o 70 proc., sera — dwukrotnie, tłuszczów roślinnych — dwukrotnie, konserw jarzynowych, owocowych i mlecznych — 2,5—3,0 raza, cukru — dwukrotnie, herbaty — dwukrotnie, wina gronowego — dwukrotnie, piwa — o 80 proc., odzieży — o 80 proc., tkanin bawełnianych, wełnianych, jedwabnych i lnianych — o 70 proc., obuwia o 80 proc., pończoch i skarpetek — dwukrotnie, wyrobów trykotażowych — 2,2 raza, mebli — trzykrotnie, naczyń metalowych — 2,5 raza, rowerów — 3,5 raza, maszyn do szycia 2,4 raza, radioodbiorników i odbiorników telewizyjnych — dwukrotnie, zegarków — 2,2 raza, lodówek, maszyn do prania, odkurzaczy — kilkakrotnie.

Rozszerzyć w ciągu pięciu lat sieć stołówek, restauracji, herbaciarni i zwiększyć produkcję zakładów żywienia zbiorowego w przybliżeniu o 80 proc., ulepszać znacznie asortyment.

Zwiększyć ilość wyspecjalizowanych sklepów dla sprzedaży towarów spożywczych, odzieży, obuwia, tkanin, mebli, naczyń, artykułów gospodarstwa domowego, przedmiotów przeznaczonych do zaspokajania potrzeb kulturalnych oraz materiałów budowlanych, znacznie zwiększyć budownictwo chłodni i magazynów w przemyśle i w sieci handlowej. Kontynuować zaopatrzenie składów żywnościowych, stołówek, restauracji i magazynów w instalacje chłodnicze i najnowsze urządzenia.

2 Preliminarzowo wzrost obrotu towarowego w transporcie kolejowym w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 o 35—40 proc., transportu rzeczno-godowego o 75—80 proc., transportu morskiego o 55—60 proc., transportu samochodowego o 80—85 proc., transportu lotniczego

co najmniej dwukrotnie, transportu rurociągowego w przybliżeniu pięciokrotnie.

3 Uważać za najważniejsze zadanie w dziedzinie transportu kolejowego zwiększenie zdolności przepustowej kolei. W związku z tym:

A) oddać do użytku w przybliżeniu o 60 proc. więcej w porównaniu z ubiegłą Pięciolatką równoległych torów i 4 razy więcej elektryfikowanych linii kolejowych. Zwiększyć długość torów na stacjach w przybliżeniu do 46 proc. długości całej eksploatowanej sieci kolejowej;

B) zbudować i oddać do stałego użytku w przybliżeniu 2,5 raza więcej nowych linii kolejowych niż w latach 1946—1950. Zakończyć budowę magistrali południowo-syberyjskiej na odcinkach od Abakanu do Akmołińska. Zakończyć budowę linii kolejowej Czardzon — Kungrad i przystąpić do budowy linii Kungrad — Makat. Rozwinąć budowę linii kolejowych: Krasnojarsk — Jenisejsk, Guriew — Astrachan, Agryz — Pronino — Surgut. Przeprowadzić konieczne prace w dziedzinie rekonstrukcji linii kolejowej w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR;

C) zwiększyć pod koniec Pięciolatek w porównaniu z rokiem 1950 długość wszystkich odcinków wyposażonych w sprzęt do automatycznego blokowania w przybliżeniu o 80 proc. oraz wyposażonych w hamulce samoczynne nie mniej niż 2,5 raza oraz zwiększyć ilość zwrotnic poruszanych przy pomocy elektryczności i scentralizowanych w przybliżeniu 2,3 raza. Znacznie zwiększyć zastosowanie centralizacji dyspozycyjskiej. Zabezpieczyć dalszą mechanizację urządzeń stacji rozrządowych. Kontynuować prace nad zastosowaniem łączności radiowej do kierownika ruchu pociągów i do prac manewrowych;

(Dokończenie na str. 3).

Projekt dyrektyw XIX Zjazdu WKP(b) w sprawie piątego Pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR na lata 1951-1955

(Dokończenie ze str. 2)

D) polepszyć stan torów kolejniczych. Dostarczyć transportowi kolejowemu w ciągu Pięciolatki w przybliżeniu o 85 proc. więcej nowych szyn niż w latach 1946—1950;

E) całkowicie zaspokoić zapotrzebowanie transportu kolejowego na dalekobieżne parowozy, lokomotywy elektryczne i spalinowe oraz na wagony towarowe, wagony-chłodnie i wagony pasażerskie. Zakończyć w zasadzie przestawianie na spręż automatyczny taboru wagonów, będących w eksploatacji i przystąpić do wyposażenia taboru w łożyska cylindryczne. Przystąpić do produkcji nowych potężnych parowozów, lokomotyw elektrycznych i spalinowych, w tej liczbie lokomotyw z generatorami gazowymi.

Polepszyć stopień wykorzystania taboru. Skrócić w r. 1955 czas obrotu wagonów nie mniej niż o 18 proc. w porównaniu z r. 1950 i zwiększyć przeciętny przebieg parowozów na dobę nie mniej niż o 12 proc. Zwiększyć stopień wykorzystania ładowności wagonów i zwiększyć wagę pociągów towarowych.

Zabezpieczyć usprawnienie organizacji pracy pracowników służby ruchu, w szczególności brygad parowozowych.

4 Zwiększyć w przybliżeniu dwa razy zdolność przepustową portów rzecznych. Zakończyć pierwszy etap prac przy budowie i rekonstrukcji portów w Stalingradzie, Saratowie, Kujbyszewie, Ulianowsku, Kazaniu, Gorkim, Jarosławiu, Molotowie, Omsku, Nowosybirsku, Chabarowsku, Osietrowie, Kotsiasie i Pieczorze. Wyposażyć główne porty w urządzenia, zapewniające wysoki stopień mechanizacji. Rozszerzyć budowę zmechanizowanych cum dla statków w nadbrzeżnych zakładach przemysłowych.

Zakończyć prace nad rekonstrukcją wołańsko-bałtyckiego szlaku wodnego, zwiększyć głębokość żeglowną na rzece Kamie i stworzyć jednolity system transportowy o dużej głębokości w europejskiej części ZSRR.

Usprawnić żeglugę i zwiększyć przewozy pasażerów i ładunków w basenach rzek Niemen i Daugawa. Przewidzieć budowę mostu przez Niemen w Kaunas i przez rzekę Daugawę w Rydze.

Zrekonstruować istniejące i zbudować nowe stocznie i doki remontowe dla floty rzecznej. Zapewnić budowę pasażerskiej i towarowej floty rzecznej, odpowiadającej warunkom żeglugi na wielkich zbiornikach wodnych. Zwiększyć rolę transportu rzeczowego w przewozach ładunków w rejonie Syberii i Dalekiej Północy. Zapewnić rozwój przeładunków na małych rzekach dla lokalnych potrzeb.

5 Zwiększyć w dużym stopniu tonaż morskiej floty handlowej, rozszerzyć bazę krajowego budownictwa statków morskich przez budowę nowych i rozbudowę istniejących stoczni oraz doków remontowych. Przeprowadzić prace nad rozbudową i rekonstrukcją portów morskich w Leningradzie, Odessie, Złanowie, Nowosybirsku, Machacz-Kale, Murmańsku, Marlan-Marze i portów na Dalekim Wschodzie. Zapewnić dalszy rozwój transportu morskiego w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR, przeprowadzić rozbudowę portów w Rydze i Kłajpedzie.

Zapewnić zwiększenie zdolności przepustowej portów morskich i zwiększyć moc morskich doków remontowych, zwiększyć dwukrotnie. Zwiększyć zdolność przepustową portów rybackich.

Zwiększyć przewozy ładunków po północnym szlaku morskim. Uzupełnić flotę morską nowymi łamaczami lodów.

Podnieść jakość pracy floty rzecznej, morskiej i rybackiej, zmniejszyć okres dostawy ładunków dla konsumentów, polepszyć prace portów, skrócić postoje statków.

6 Zbudować i zrekonstruować szosy samochodowe mniej więcej o długości 50 proc. większej niż w latach 1946—1950, w szczególności w rejonach południowych, na Zakaukaziu oraz w republikach nadbałtyckich.

Zwiększyć udział transportu samochodowego dla publicznego użytku w przewozach ładunków i pasażerów. Doprowadzić do końca zwiększenie taboru samochodowego poszczególnych resortów. Polepszyć stopień wykorzystania samochodów i obniżyć znacznie koszty zakładów remontu samochodów i stacji technicznej obsługi samochodowej. Zwiększyć w ciągu Pięciolatki długość stałe funkcjonujących autobusowych linii międzymiastowych mniej więcej dwukrotnie.

7 Zwiększyć znacznie ilość transportowych samolotów lotnictwa cywilnego oraz sieć linii powietrznych i portów lotniczych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pracę w ciągu całej doby.

8 Zabezpieczyć dalszy rozwój środków łączności, zwiększyć nie mniej niż dwa razy w ciągu Pięciolatki długość międzynarodowych kabli telefoniczno-telegraficznych. Zwiększyć znacznie moc rozgłośni radiowych. Rozwinąć prace nad zastosowaniem w radiofonii fal ultrakrótkich i łączności przekątnikowej. Podnieść moc miejskich stacji telefonicznych w ciągu Pięciolatki o 30—35 proc.

Usprawnić pracę poczty na odciśnięcie dostarczenia ludności prasy i przesyłek pocztowych i zapewnić przewozy poczty na szosach, łączących poszczególne rejonu w zasadzie transportem samochodowym.

9 Odpowiednio do planu dalszego rozwoju transportu i łączności zwiększyć państwowe nakłady inwestycyjne w transporcie i łączności w latach 1951—1955 mniej więcej o 63 proc. w porównaniu z latami 1946—1950.

IV. W dziedzinie dalszego wzrostu dobrobytu materialnego, lecznictwa i poziomu kulturalnego narodu

1 Na bazie nieustannego rozwoju produkcji socjalistycznej i podniesienia wydajności pracy społecznej zwiększyć dochód narodowy ZSRR w ciągu Pięciolatki co najmniej o 60 proc. i w związku z tym zapewnić dalszy wzrost dochodów robotników i urzędników oraz dochodów chłopów.

Odpowiednio do wzrostu produkcji i wydajności pracy oraz zadań w dziedzinie budownictwa kulturalnego przewidzieć zwiększenie liczby robotników i urzędników, zatrudnionych w gospodarce narodowej w r. 1955 — ostatnim roku Pięciolatki, w przybliżeniu o 15 proc. w porównaniu z r. 1950.

2 Nieustannie przeprowadzać również w przyszłości obniżanie cen w handlu detalicznym na artykuły masowego spożycia, mając na uwadze, że obniżanie cen jest najważniejszym środkiem systematycznego podnoszenia realnej wartości plac robotników, urzędników i podnoszenia dochodów chłopów. Podnieść realną wartość plac robotników i urzędników z uwzględnieniem obniżenia cen detalicznych co najmniej o 35 proc.

Określić wzrost funduszy państwowych przeznaczonych na ubezpieczenie społeczne robotników i urzędników w okresie Pięciolatki w przybliżeniu o 30 proc. w porównaniu z r. 1950.

Na bazie zwiększenia wydajności pracy kółchożników, wzrostu produkcji kółchozowej, zwiększenia produkcji rolniczej i hodowlanej, zwiększyć dochody kółchożników w pieniądzu i produktach (w przeliczeniu pieniężnym) co najmniej o 40 proc.

3 W celu dalszego polepszenia warunków mieszkaniowych robotników i urzędników rozwijać ze wszech miar budownictwo mieszkaniowe. Przewidzieć w planie Pięciolatki szeroki program państwowego budownictwa mieszkaniowego zwiększając inwestycje na ten cel mniej więcej dwa razy w porównaniu z poprzednią Pięciolatką. W miastach i osiedlach robotniczych oddać do użytku po linii budownictwa państwowego nowe domy mieszkalne o łącznej powierzchni około 105 milionów metrów kwadratowych. Popierać budowę indywidualnych domów mieszkalnych w miastach i osiedlach robotniczych, prowadzoną przez ludność z własnych funduszy oraz przy pomocy kredytu państwowego.

Poprawić komunalną i bytową obsługę ludności miast i osiedli robotniczych, rozszerzyć sieć wodociągów i kanalizacyjną, rozszerzyć sieć centralnego ogrzewania i gazyfikacji domów, transport miejski, rozwinąć urządzenia komunalne w miastach. Nakłady inwestycyjne na budownictwo komunalne zwiększyć pod koniec Pięciolatki w przybliżeniu o 50 proc. w porównaniu z r. 1950.

4 Zapewnić dalsze polepszenie i rozwój służby zdrowia. Rozszerzyć w ciągu Pięciolatki sieć szpitali, poradni, domów położniczych, sanatoriów, domów wypoczynkowych, żłobków, przedszkoli, zwiększając liczbę łóżek w szpitalach co najmniej o 20 proc., liczbę miejsc w sanatoriach co najmniej o 15 proc., w domach wypoczynkowych o 30 proc., w żłobkach o 20 proc., w przedszkolach o 40 proc.

Zwiększyć w ciągu Pięciolatki ilość łóżek szpitalnych w Litewskiej SRR w przybliżeniu o 40 proc., w Łotewskiej SRR o 30 proc., w Estońskiej SRR o 30 proc.

Zwiększyć w ciągu Pięciolatki liczbę lekarzy w kraju co najmniej o 25 proc. i podjąć na szerszą skalę kroki mające na celu doskonalenie lekarzy w ich zawodzie.

Skierować wysiłki pracowników naukowych w dziedzinie medycyny na rozwiązanie najważniejszych zadań służby zdrowia, koncentrując szczególną uwagę na zagadnienia profilaktyki, zapewnić szybsze stosowanie w praktyce osiągnięć medycyny.

Zwiększyć w r. 1955 co najmniej 2,5 raza w porównaniu z r. 1950 produkcję lekarstw, urządzeń i instrumentów leczniczych, zwracając szczególną uwagę na rozwinięcie produkcji najnowszych leków i innych skutecznych środków leczniczo-profilaktycznych oraz nowoczesnych urządzeń diagnostycznych i leczniczych.

Zapewnić dalszy rozwój kultury fizycznej i sportu.

5 Zakończyć do końca Pięciolatki przejście z systemu nauczania 7-letniego do powszechnego nauczania średniego (dziesięcioletnia) w stolicach republik, w miastach wydzielonych, w miastach obwodowych, krajowych i w wielkich ośrodkach przemysłowych. Przygotować warunki dla pełnej realizacji w następnej Pięciolatce powszechnego nauczania średniego (dziesięcioletnia) w pozostałych miastach i ośrodkach wiejskich.

W celu dostarczenia wzrastającej sieci szkół niezbędnej ilości nauczycieli — zwiększyć o 45 proc. przyjęcie do instytutów pedagogicznych w latach 1951—1955 w porównaniu z latami 1946—50; przewidzieć zwiększenie przyjęcia do instytutów pedagogicznych Litewskiej SRR 2,3 raza, Łotewskiej SRR o 50 proc. i Estońskiej SRR o 60 proc.

Zwiększyć budownictwo szkół miejskich i wiejskich w przybliżeniu o 70 proc. w porównaniu z poprzednią Pięciolatką.

W celu dalszego podwyższenia socjalistycznego wychowawczego znaczenia szkoły ogólnokształcącej i zapewnienia uczniom, kończącym szkołę średnią, warunków swobodnego wyboru zawodu, przystąpić do wprowadzenia nauczania politechnicznego w szkole średniej i podjąć kroki, niezbędne do przejścia do powszechnego nauczania politechnicznego.

6 Odpowiednio do zadań dalszego rozwoju gospodarki narodowej i budownictwa kulturalnego zwiększyć w ciągu pięciu lat liczbę specjalistów wszystkich rodzajów, kończących wyższe i średnie specjalne zakłady naukowe w przybliżeniu o 30—35 proc.

Zwiększyć liczbę specjalistów, kończących wyższe zakłady naukowe, dla najważniejszych gałęzi przemysłu, budownictwa i rolnictwa w r. 1955 w porównaniu z r. 1950 w przybliżeniu dwukrotnie.

Rozszerzyć w ciągu 5 lat przygotowanie kadr naukowych i naukowo-pedagogicznych przez aspiranturę w wyższych zakładach naukowych i w instytutach naukowo-badawczych w przybliżeniu dwukrotnie w porównaniu z poprzednią Pięciolatką.

Polepszyć pracę instytutów naukowo-badawczych i pracę naukową wyższych zakładów naukowych, wykorzystać w większym stopniu siły naukowe w celu rozwiązania najważniejszych zagadnień rozwoju gospodarki narodowej, upowszechniania przodujących doświadczeń, zapewniając szerokie stosowanie w praktyce wynalazków naukowych. Popierać wszechstronnie uczonych przy opracowaniu problemów teoretycznych we wszystkich dziedzinach

wiedzy i utrwaląc więź nauki z produkcją.

Biorąc pod uwagę wzrastające dążenie dorosłej ludności do podniesienia poziomu swego wykształcenia, zapewnić dalszy rozwój korespondencyjnych i wieczorowych wyższych i średnich specjalnych zakładów naukowych, jak również szkół ogólnokształcących dla nauczania pracujących obywateli, bez odrywania ich od produkcji.

7 W celu zaspokojenia wzrastających potrzeb gospodarki narodowej w dziedzinie wykwalifikowanych kadr, w szczególności w związku z dalszym wprowadzaniem do produkcji przodującej techniki, polepszyć jakość przygotowania młodych, wykwalifikowanych robotników w systemie państwowych rezerw pracowników i zapewnić przygotowanie i podniesienie kwalifikacji robotników drogą nauczania indywidualnego i zespołowego w brygadach oraz poprzez system kursów i szkół organizowanych przy przedsiębiorstwach.

8 Zrealizować dalszy rozwój kin i telewizji. Rozszerzyć sieć kin, zwiększając ilość urządzeń kinowych w ciągu Pięciolatki w przybliżeniu o 25 proc. oraz zwiększyć produkcję filmów.

Rozszerzyć w r. 1955 w porównaniu z rokiem 1950 sieć masowych bibliotek co najmniej o 30 proc. oraz klubów o 15 proc., udoskonalając ich pracę w dziedzinie obsługi ludności.

Dla zapewnienia znacznego wzrostu nakładu literatury pięknej i naukowej, podręczników, czasopism i dzienników, rozwinąć przemysł poligraficzny i polepszyć jakość prasy oraz szaty graficznej książek.

9 Stosownie do przewidywanego rozwoju ochrony zdrowia, oświaty i instytucji naukowych i kulturalno-oświatowych, zwiększyć rozmiar inwestycji na te cele w ciągu pięciu lat mniej więcej o 50 proc. w porównaniu z poprzednią Pięciolatką.

* * *

Pięć 5-letni plan oznacza nowy potężny rozwój gospodarki narodowej ZSRR i zapewni dalszy znaczny wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego narodu.

Wykonanie piątego Planu 5-letniego będzie wielkim krokiem naprzód na drodze rozwoju od socjalizmu do komunizmu.

Dla wykonania zadań piątego Planu 5-letniego konieczne jest:

A) zmobilizować źródła wewnętrzno-gospodarcze dla dalszego wzrostu dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego narodu. W tym celu konieczne jest: walczyć o ściśle przestrzeganie dyscypliny państwowej i o wykonywanie przez każde przedsiębiorstwo planu produkcji w ustalonym dla tego przedsiębiorstwa asortymencie. Ażeby zapewnić wykonanie zadań 5-letniej w dziedzinie rozwoju gospodarki narodowej i podniesienia ma-

terialnego i kulturalnego poziomu mas pracujących, niezbędne jest globalne zwiększenie państwowego budownictwa inwestycyjnego w latach 1951—1955 w przybliżeniu o 90 proc., a zwiększenie kredytów wydanych przez państwo na to budownictwo w przybliżeniu tylko o 60 proc. w porównaniu z czwartą 5-letnią, z tym, ażeby brakujące 30 proc. pokryte zostały przez odpowiednie obniżenie kosztów własnych budownictwa drogą podniesienia wydajności pracy, obniżenia wydatków handlowo-administracyjnych, obniżki cen materiałów budowlanych i urządzeń;

B) drogą wprowadzenia do wszystkich gałęzi gospodarki narodowej przodującej techniki, usprawnienia organizacji pracy i podniesienia kulturalno-technicznego poziomu ludzi pracy — podnieść wydajność pracy w ciągu 5-lecia w przemyśle w przybliżeniu o 50 proc., w budownictwie — o 55 proc., w gospodarce rolnej — o 40 proc., zakończyć w zasadzie w ciągu piątej 5-letniej mechanizację robót ciężkich i pracochłonnych w przemyśle i budownictwie;

C) obniżyć w ciągu 5-lecia koszty własne produkcji przemysłowej w przybliżeniu o 25 proc. i koszty robót budowlanych co najmniej o 20 proc., skrócić terminy budowy i zapewnić podniesienie jakości robót budowlanych. Obniżyć koszty własne robót traktorowych, ośrodków maszynowo-tractorowych i pracy traktorów w przybliżeniu o 25 proc., transportów kolejowych o 15 proc. i kosztów obrotów handlu detalicznego o 23 proc. Zmniejszyć w znacznym stopniu wydatki handlowo-administracyjne organizacji zbytu w przemyśle oraz wydatki, związane ze skupem i zbytem artykułów rolnych;

D) podnieść na wyższy poziom masowy ruch wynalazców i racjonalizatorów wśród inżynierów, techników, robotników i kółchożników w celu dalszego technicznego udoskonalenia i rozszerzenia produkcji, w celu wszechstronnej mechanizacji oraz ułatwienia pracy i dalszej poprawy zdrowotnych warunków pracy. Potępić praktykę organizacji gospodarczych, które nie doceniają zadań wprowadzania nowej techniki i mechanizacji pracy i które dopuszczają do nieprawidłowego wykorzystywania siły roboczej;

E) przeprowadzać nieugięcie na wszystkich zarówno wielkich jak i małych odcinkach budownictwa gospodarczego reżim oszczędności, podnieść rentowność przedsiębiorstw. Pracownicy gospodarki powinni szukać, znajdować i wykorzystywać ukryte rezerwy znajdujące się wewnątrz produkcji, wykorzystywać w maksymalnym stopniu istniejące moce produkcyjne, polepszać systematycznie metody produkcji, obniżać koszty własne produkcji, przeprowadzać rozrachunek gospodarczy.

Zapewnić dalszą znaczną oszczęd-

ność zasobów materialnych drogą likwidacji nadwyżek w zużywaniu materiałów i urządzeń, drogą zmniejszenia walki przeciwko brakom, oszczędności, używania oszczędnościowych gatunków materiałów oraz drogą szerokiego stosowania pełnowartościowych materiałów zastępczych i postępowej technologii produkcji.

Wzmocnić kontrolę gotówkową ze strony organów finansowych nad wykonywaniem planów gospodarczych oraz nad przestrzeganiem reżimu oszczędności;

F) zwiększyć dwukrotnie państwowe rezerwy materiałowe i żywnościowe mogące zabezpieczyć kraj przed wszelkimi ewentualnościami.

* * *

Obecny piąty 5-letni plan manifestuje ponownie wobec całego świata wielką siłę żywotną socjalizmu, zasadniczą wyższość socjalistycznego systemu gospodarki nad systemem kapitalistycznym. Ten Plan 5-letni jest planem pokojowego budownictwa gospodarczego i kulturalnego. Będzie on sprzyjał dalszemu utrwaleniu i rozszerzeniu wspólpracy ekonomicznej między Związkiem Radzieckim a krajami demokracji ludowej i rozwojowi stosunków ekonomicznych ze wszystkimi krajami, pragnącymi rozwijać handel na zasadach równouprawnienia i wzajemnej korzyści.

Pokojowy rozwój ekonomiki radzieckiej, nakreślony przez Plan 5-letni, stanowi przeciwieństwo ekonomiki krajów kapitalistycznych, kroczących drogą militarystyki gospodarki narodowej, utrzymania najwyższych zysków dla kapitalistów i dalszego zubożenia mas pracujących.

Zadania postawione przez Plan 5-letni wymagają wielkich wysiłków od organizacji partyjnych, radzieckich, gospodarczych, związkowych, komсомольских i zobowiązują je do mobilizowania szerokiej mas pracujących w celu wykonania i przekroczenia nowego Planu 5-letniego, rozwijając szeroką krytykę braków w pracy naszych organizacji i w celu jak najszybszego zlikwidowania tych braków.

Należy koniecznie udzielać wszechstronnej pomocy nowatorom produkcji przemysłowej i kółchozowej, przodownikom transportu i innych gałęzi gospodarki narodowej w ich dążeniu do zwiększenia produkcji, podniesienia wydajności pracy, obniżenia kosztów własnych.

Wielka siła współzawodnictwa socjalistycznego, jednomyślnie dążenie robotników, kółchożników i inteligencji do obrony sprawy pokoju, niezachwiane zdecydowanie mas pracujących zbudowania społeczeństwa komunistycznego — powinny być skierowane ku wykonaniu i przekroczeniu nowego 5-letniego.

Narody Związku Radzieckiego pod wypróbowanym kierownictwem partii komunistycznej wykonają z powodzeniem nowy Plan 5-letni.

O czym winien wiedzieć agitator

„Powszechność” wyborów w Stanach Zjednoczonych

Artykuł 15 konstytucji Stanów Zjednoczonych stwierdza, że ani rząd federalny ani poszczególne stany nie mogą pozbawić względnie ograniczyć obywateli amerykańskich w prawie głosu „ze względu na rasę, kolor skóry lub poprzedni stan niewolnictwa”, czy też „ze względu na płeć”.

To sformułowanie jednak w niczym nie przeszkadza, że obywateli można pozbawić głosu z innych powodów. A powodów tych znalazł spór burżuazyjni ustawodawcy różnych stanów. Istnieje, bowiem, w konstytucjach stanowych ponad 50 różnych ograniczeń wyborczych. Zamiemy się najbardziej jaskrawymi.

W Ameryce każdy obywatel pełnoletni, tj. gdy ukończy 18 lat może zawierać umowy handlowe, służyć w wojsku, być nauczycielem, górnikiem, czy właścicielem sklepu. Ale nie może on brać udziału w wyborach, ponieważ istniejący cenzus wieku ogranicza udział w wyborach do 21 roku życia. W ten sposób z góry 7 milionów młodych ludzi zostaje pozbawionych prawa głosu.

Poza młodzieżą dalsze miliony obywateli nie mogą brać udziału w wyborach z powodu ograniczeń, jakie przewiduje tzw. cenzus zamieszkania. W 32 stanach mogą głosować tylko ci wyborcy, którzy mieszkają w danym stanie przynajmniej od roku, a w 5 stanach wymagany jest dwuletni okres zamieszkania. Ograniczenie uderza rzecz jas-

na, przede wszystkim w szerokie rzesze robotników sezonowych, wędrujących po kraju w poszukiwaniu pracy.

W wielu stanach wyłączeni są z udziału w wyborach obywatele, którzy zwracali się o zapomogę do instytucji opieki społecznej. Ofiarą tych ograniczeń padają najbardziej niści, a w okresie kryzysów — miliony bezrobotnych.

Inną formą wyłączenia z wyborów wielkich grup ludności jest ustawa, która uniemożliwia udział w wyborach analfabetom, których w Ameryce jest kilka milionów. Oficjalna statystyka podaje np., iż w roku 1947 liczba analfabetów i powrotnych analfabetów wynosiła 2.800.000.

Ale i to nie wszystko. Bo oto w szeregu stanów wszyscy obywatele, podlegający specjalnym egzaminom. W niektórych stanach egzamin dotyczy „dojrzałości politycznej”. Zadaje się pytania dotyczące zagadnień procedury prawnej.

Gdzie indziej znowu zadaje się pytanie, mające stwierdzić znajomość konstytucji stanowej, w innych znowu chodzi o znajomość literackiego języka angielskiego. Rzecz jasna, że ofiarą tych dyskryminacji padają przede wszystkim Murzyni i biali proletariaty, zwłaszcza spośród imigrantów.

W stanach południowych USA istnieje cenzus majątkowy. A więc wyborca musi mieć pewną określona własność, choćby własnego ko-

nia czy osła, lub też musi płacić podatki określonej wysokości. Np. do rejestracji przedwyborczej zgłasza się robotnik rolny z własnym osłem. Ma więc prawo głosu. Jednakże w przeddzień wyborów osioł zdechł. Ekswłasciciel osła utracił możliwość złożenia głosu. Zachodzi pytanie, kto ma prawo głosu, właściciel osła, czy osioł?

Te wszystkie ograniczenia wyborcze sprawiły, że np. w stanie Missisipi na około 2 mil. obywateli powyżej 21 lat w roku 1946 brało udział w wyborach tylko 50 tys. Oto jak wygląda „powszechność” prawa wyborczego w Stanach Zjednoczonych.

A teraz omówimy inną jeszcze formę ograniczenia prawa wyborczego. Wybory w Ameryce odbywają się w pierwszy wtorek po pierwszym poniedziałku listopada, a więc w dzień powszedni, tzn., że ci, którzy pracują, robotnicy, farmerzy, słuźbiści czy urzędnicy mogą zgłosić się do urny wyborczej po wyjściu z pracy, w godzinach wieczornych. W rezultacie ogromnego tłoku i niezliczonych punktów wyborczych bardzo wielu ludzi nie ma możliwości złożenia głosu. Toteż przeciętnie w wyborach amerykańskich bierze udział 40 proc. uprawnionych do głosowa-

Dwa przykłady ze Stoczni Gdańskiej

TROSKA ORGANIZACJI PARTYJNEJ
o członka i kandydata partii

VII Plenum KC zwróciło z całą mocą uwagę na konieczność zwiększenia troski organizacji partyjnych o członków i kandydatów partii. „Organizacja partyjna, która nie sprawdza, nie ocenia, nie troszczy się o członka partii — uczy towarzysza Bierut — dopuszcza do zgubienia się gdzieś członków partii — nie może być uznana za organizację prawdziwie bolszewicką”.

Czymże jest, w czym powinna przejawiać się troska o członka i kandydata partii? Powinna ona przejawiać się w codziennej dbałości o jego rozwój polityczno-ideologiczny, o to, aby stał się on coraz bardziej zahartowanym, bezgranicznie ofiarnym, zdyscyplinowanym i oddanym sprawie partii towarzyszem. A na to, aby z dnia na dzień podnosił się poziom polityczno-ideologiczny członka i kandydata partii niezbędne jest przydzielanie mu zleceń partyjnych, konkretnych, związanych z codzienną działalnością organizacji partyjnej, zadań, bowiem ludzie rozwijają się, rosną tylko w pracy, w przełamywaniu trudności, w walce. Zlecenie partyjne stanowi najlepszą metodę związania członka i kandydata z organizacją partyjną, a kontrola jego wykonania pozwala systematycznie oceniać go i sprawdzać.

Nie znaczy to oczywiście, że troska o rozwój polityczno-ideologiczny towarzysza ogranicza się do sprawy zlecenia partyjnego. Jest nią także zagadnienie szkolenia ideologicznego, dbałość o to, aby każdy członek i kandydat uczył się (w zależności od stopnia przygotowania) na tych czy innych kursach lub szkołach partyjnych, aby przyswajał sobie coraz większy zasób wiedzy marksistowsko-leninowskiej. Tylko wówczas bowiem będzie on w stanie sprostać i świadomie wykonywać coraz trudniejsze i bardziej skomplikowane zadania polityczne, gospodarcze i kulturalne, przydzielane mu zleceniem partyjnym.

Ale nie tylko rozwojem polityczno-ideologicznym członka i kandydata interesować się powinna organizacja partyjna. Z jego postawą polityczną nierozdzielnie wiąże się jego wyniki pracy zawodowej. Śledzić rozwój kwalifikacji zawodowych członka i kandydata partii, aktywnie pomagać mu w tym rozwoju, wymagać od niego, aby przodkował w pracy, dawał przykład bezpartyjnym — oto w czym powinna się przejawiać troska organizacji partyjnej.

Niezmiennie ważna jest, a często o tym się zapomina — troska o sprawy bytowe, warunki materialne, w jakich żyją towarzysze. Niedobre warunki organizacji partyjnej i jej egzekutywa jeśli nie orientuje się w jakich np. warunkach żyją jej członkowie i kandydaci, jakie mają troski i kłopoty domowe, ile mają dzieci czy innych osób na utrzymaniu itp. Jest więc także sprawą organizacji partyjnej, w miarę możliwości pomagać towarzyszom w usuwaniu takich czy innych kłopotów, dbać o ich sprawy bytowe.

Organizacja partyjna odpowiedzialna jest również za postawę moralną swych członków i kandydatów. Jej zadaniem jest więc nieustanna praca wychowawcza nad wykarczowaniem ze świadomości mniej dojrzałych ideologicznie towarzyszy nawyków, wszczepionych przez starą burżuazyjną ideologię, nieubлагana walka z wszelkimi wynaturzeniami moralnymi, walka o rewolucyjną i proletariacką moralność każdego członka i kandydata.

Troska o członka i kandydata to także przestrzeganie zasad demokracji wewnątrzpartyjnej, rozwój krytyki i samokrytyki, to rewolucyjna czujność, walka z wszelkimi próbami nacisku wrogiej ideologii na szeregi partyjne, to świadome regulowanie wzrostu i składu społecznego organizacji partyjnej.

* * *

Jeśli zapoznamy się z życiem oddziałowej organizacji partyjnej (Stocznia Gdańska), będziemy mogli bez trudu stwierdzić, że są tam przejawy dobrze pojętej troski o członka i kandydata partii. Może ta troska nie jest jeszcze taka, jaką powinna być, jednak gdy porównujemy tę organizację z organizacją oddziałową np. malarni — widzimy u towarzyszy z centralnego mechanicznego poważne i niewątpliwie osiągnięcia.

Ważną sprawą zleceń partyjnych. W centralnym mechanicznym objęto nimi wszystkich członków partii i kandydatów. Każdemu towarzyszowi egzekutywa

przydzieliła konkretne zadanie partyjne, a jego realizacja jest kontrolowana dwójako: towarzysze co pewien czas, w kolejności i w zależności od wagi zagadnienia są proszeni na zebranie egzekutywy, na którym składają sprawozdanie z wykonania lub przebiegu wykonania zlecenia; niezależnie od tego są kontrolowani przez sekretarza tow. Łakomego, lub innych członków egzekutywy na bieżąco.

Systematyczne przydzielanie zleceń partyjnych i właściwa kontrola ich wykonania sprawiły, że poza sporadycznymi wypadkami nie zdarzyło się, aby któryś z towarzyszy nie wykonał, lub zlekceważył sobie powierzone mu przez organizację obowiązki. Jeśli tak się stanie, a środki przekonywania wyczerpią się, towarzysz otrzymuje karę partyjną (tak było np. z tow. Wiśniewskim), która pomaga mu poprawić się.

Dbałość o członków i kandydatów wykazała organizacja także przy obecnym naborze uczestników szkolenia partyjnego. Egzekutywa, w wyniku indywidualnie przeprowadzonych rozmów z towarzyszami, skierowała ich zgodnie z posiadanymi przez nich wiadomościami na odpowiednie kursy szkolenia.

Wiele uwagi poświęca się tu również postawie członka partii w produkcji, wymagając od niego przodownictwa. Egzekutywa, a szczególnie nie sekretarz orientuje się w kłopotach osobistych towarzyszy. Jednemu z nich np. pomógł w ostatnim czasie w uzyskaniu pewnego, trudnego do zdobycia lekarstwa.

Organizacja partyjna walczy zdecydowanie z pijanizmem. Tak np. gdy zauważono, że tow. Tarłowski nadużywa alkoholu, poproszono go na egzekutywę, porozmawiano z nim, zaapelowano do jego poczucia godności. Obiecał poprawę i jest ona dziś widoczna. Egzekutywa, chcąc pomóc temu towarzyszowi, zleciła nad nim opiekę tow. Kradzieckiemu.

Zupełnie odmiennie przedstawia

się sytuacja w organizacji oddziałowej malarni. Wielu towarzyszy nie otrzymuje tu żadnych zleceń, a ci, którzy otrzymują, rzadko lub też wcale nie są kontrolowani. Zdarzają się często wypadki niewykonywania zadań partyjnych. Niektórzy towarzysze są pozostawieni samym sobie i jak to się mówi „chodzą luzem”. Egzekutywa niewiele może powiedzieć o członkach i kandydatach, o ich bólach i troskach.

Oto parę przykładów. Tow. Miazga został przyjęty do partii w czerwcu br. i nie posiada żadnego zadania partyjnego. Tow. Szafranek członek partii od 1946 r., nie może się doprosić zlecenia partyjnego u sekretarza organizacji oddziałowej tow. Lichoty. Nie potrafił dotychczas zająć się towarzyszką Kopejko, która zamiast przodować w pracy, bumeluje i ma zasłużoną opinię warchola.

Charakterystyczna jest sprawa towarzyszek Kowalik. Na jesieni ub. r. była ona znaną przodownicą pracy, aktywną członkinią ZMP. Nazwisko jej widziano na honorowych tablicach, mówił o niej młody radowiec, pisał „Głos Stocznicy”. Ale od paru miesięcy tow. Kowalik pracuje gorzej, nie chce uczęszczać — jak mówią towarzysze — na szkolenie partyjne, odrywa się od partii. A egzekutywa patrzy na to beznadziejnie. „Coś ją tam nurtuje” — oświadcza ją towarzysze i na tym koniec.

A jak jest z nią w istocie? Jest to młoda, zdolna robotnica. Pracując ofiarnie, szybko wybiła się i została przodownicą pracy. Ale procesowi temu nie towarzyszyła praca wychowawcza ze strony organizacji partyjnej i tow. Kowalik dostała zawroty głowy od sukcesów, zaczęła — i to jest niebezpieczne — lekceważyć organizację oddziałową, wynosić siebie ponad nią. Później, gdy przestała ją wyróżniać, zaczęła się opuszczać w pracy. Jednak ma ona i ze swej strony dużo słusznych żalów. Gdy

ostatnio znowu zaczęła lepiej pracować i podjęła poważne zobowiązania produkcyjne, natrafiła w ich realizacji na przeszkody wskutek złej organizacji pracy w dziale. Nikt jej nie dopomógł. Czuje się teraz opuszczona, pozbawiona opieki.

Dwie organizacje partyjne w dwóch działach tego samego zakładu pracy — a jaka głęboka różnica! Ale przecież jeden jest stoczniowy Komitet Zakładowy. I z tego powinien on wyciągnąć dla siebie wnioski: pomóc organizacji oddziałowej malarni i uczynić doświadczenia towarzyszy z centralnego mechanicznego własnością całej zakładowej organizacji.

R. DOBRZYŃSKI

Przed I Kongresem Spółdzielczości Samopomocowej

GS w Lipuszu — wzorem dla innych placówek spółdzielczych na Wybrzeżu

Wśród gminnych spółdzielni woj. gdańskiego, które pojęły należycie rolę i zadania przypadające spółdzielczości samopomocowej w dziedzinie umocnienia spójni między miastem i wsią, na szczególne wyróżnienie zasługuje GS „Samopomoc Chłopska” w Lipuszu, w pow. kościerskim. Spółdzielnia ta zaopatruje w towary blisko 2 tys. mieszkańców z 7 gromad. Przeciętny jej obrót miesięczny wynosi 600 — 700 tysięcy zł.

Kiedy rozmawiamy z prezesem GS ZSCh w Lipuszu tow. Bernardem Chwaszczyńskim na temat rozwoju i osiągnięć spółdzielni, oświadcza on z uzasadnioną dumą: „Dwa lata temu nasza gminna

spółdzielnia liczyła ok. 200 członków. Dziś posiadamy już 986 członków, w tym 380 kobiet. Spółdzielnia nasza w tym okresie uruchomiła sklep tekstylny-obuwniczy, masarnię, piekarnię i można śmiało powiedzieć, że dzięki należytemu zaopatrzeniu naszych placówek, chłopcy mogą zakupić u nas wszystkie towary, niezbędne im do codziennego użytku i prowadzenia gospodarki.

I tak np. w okresie akcji siewnej przeprowadziliśmy wśród chłopów 15 ton zboża siewnego, przeszło 6 ton łubinu i seradeli, 65 ton nawozu azotowych, 45 ton nawozu fosforowych, przeszło 90 ton nawozu potasowych i 360 ton wapna

nawozowego. Jednocześnie sprzedaliśmy przeszło 500 kg odtłuszczonego, kilkadziesiąt kg zaprawy zbożowej, a w okresie tegorocznej kampanii przygotowawczej do żniw, jak i w czasie sprężu, zaopatrzone pracujących chłopów gminy Lipusz w przeszło 150 kos, blisko 100 sztuk młotków i babek, w setki kg smarów, olejów, ropy do motorów. W ten sposób GS w Lipuszu plan zaopatrzenia w pierwszym półroczu br. wykonała w 122 proc.”.

Powołany w myśl statutu komitet członkowski Gminnej Spółdzielni w Lipuszu żywo interesuje się gospodarką spółdzielni, ściśle współpracuje z personelem sklepowym oraz instruktorem kontroli i samorządu, pilnuje by sklepowe na czas składały zapotrzebowania na towary, regularnie kontroluje, czy sklepowe prawidłowo i w terminie dostarczają księgowemu dowody za pobrane towary, bierze systematycznie udział w spisie remanentów, by nie dopuścić do marnie i ujawnić niechodliwych towarów, które zamrażają środki obrotowe.

To samo powiedzieć można o pracy komisji rewizyjnej, która przynajmniej raz na kwartał odbywa swe posiedzenia. Komisja wysłuchuje sprawozdań zarządu GS z jego pracy, przeprowadza kontrolę magazynów i punktów skupu, bierze udział w kontroli kas poszczególnych sklepów itp.

Duży wpływ na stan obrotów spółdzielni mają jej pracownicy, którzy rozumieją, że w społecznym handlu może pracować tylko taki człowiek, który ma socjalistyczny stosunek do ludzi i do swych obowiązków. Tak np. kierowniczka sklepu GS Radunia ob. Konstancja Trzebiatowska podniosła znacznie obroty spółdzielni dzięki uprzejmemu traktowaniu klientów i sprawidliwemu rozdzielaniu towarów. Podobnym sukcesem poszczycić się mogą: kierowniczka filii GS w Skwierawach, oraz ekspedientki sklepu tekstylny-obuwniczego GS w Lipuszu, które swoją pracą zdobyły zaufanie pracujących chłopów.

Dbałość o asortyment towarów, grzeczne załatwianie chłopów w spółdzielni, sprawidliwy rozdział, skrupulatne wykonywanie wszystkich postanowień, uchwał i dekretów rządowych w zakresie skupu i zaopatrzenia — oto źródła sukcesów, osiągniętych przez GS w Lipuszu. Z jej przykładu powinny korzystać inne placówki handlu spożywczego na wsi.

(Grab.)

Brak holców i gwoździ
opóźnia wyjazd
kutrów na morze

W warsztacie pogotowia kutrowego „Arki” w Gdyni od dwóch miesięcy odczuwa się brak gwoździ, potrzebnych do zbijania desek trawowych, oraz holców. Robotnicy pracujący w warsztacie wiele czasu tracą na szukanie w porcie materiału, potrzebnego do wykonania zleconych robót.

Dział zaopatrzenia lekceważy sobie zamówienia warsztatu pogotowia kutrowego, nie zdając sobie sprawy z tego, że opóźnia wyjazd kutrów na morze.

J. BUDZISZ
korespondent

BLIŻEJ KOMUNIZMU

5 października br. rozpocznie obrady XIX Zjazd WKP(b). Jest to wydarzenie historycznej wagi dla wszystkich bojowników o socjalizm, dla wszystkich walczących o pokój i przyjaźń między narodami. Przykład i wzór bohaterstwa WKP(b), która przewodziła narodom radzieckim, jest bowiem źródłem natchnienia dla narodów krajów demokracji ludowej, kładących fundamenty socjalizmu, oraz dla narodów państw imperialistycznych, narodów kolonialnych i zależnych, wzmagających walkę o wyzwolenie narodowe i społeczne.

Związek Radziecki i jego bohaterstwa partia komunistyczna są przedmiotem miłości, źródłem otuchy wszystkich narodów. Sprawili to przykład niebywałego wzrostu potęgi Związku Radzieckiego, wzrostu dobrobytu jego mieszkańców; sprawili radziecką niezłomną politykę obrony pokoju, pokojową politykę Związku Radzieckiego, która próbuje przytłaczającą większość ludności kuli ziemskiej. Rozwój ZSRR daje co dzień dowody wyższości systemu socjalistycznego nad kapitalistycznym.

W latach II wojny światowej imperializm angloamerykański liczył na wykrwawienie Związku Radzieckiego, na zniszczenie jego ekonomiki.

Cóż się okazało? W 9 miesięcy zaledwie po zakończeniu działań wojennych, 9 lutego 1946 r. mówił Towarzysz Stalin na przedwojennym zebraniu wyborców stalinowskiego okręgu wyborczego w Moskwie:

„Co się dotyczy planów na okres dłuższy, partia zamierza zorganizować nowy potężny wzrost gospodarki narodowej, który by wzniósł nam podnieść poziom naszego przemysłu dajmy na to trzykrotnie, w porównaniu z poziomem przedwojennym. Musimy dopiąć tego, aby nasz przemysł mógł produkować rocznie około 50 milionów ton surowców żelaza, około 60 milionów ton stali, około 500 milionów ton węgla, około 60 milionów ton ropy naftowej. Tylko pod tym warunkiem można uważać, że nasza ojczyzna będzie zabezpieczona przed wszelkimi niespodziankami. Na wykonanie tego trzeba będzie chyba trzech nowych Płociolatk, jeżeli nie więcej. Lecz dzieła tego można dokonać i my musimy go dokonać”.

Słowa stalinowskie stały się

dla narodów radzieckich wiążącym nakazem, niezłomnym prawem. Wielkie zadania powojenne-go Planu 5-letniego (1946—1950) zostały znacznie przekroczone. W dziedzinie przemysłu plan przewidywał osiągnięcie w roku 1950 produkcji o 48 proc. wyższej niż w r. 1940. Osiągnięto produkcję o 73 proc. większą. Wydajność pracy osiągnęła poziom o 37 proc. wyższy niż w r. 1940. Ogólny plan upraw był w r. 1950 o 345 milionów pudów większy niż w 1940 r. Dochód narodowy w roku 1950 był o 62 proc. wyższy niż w r. 1940.

Osiągnięcie tych niebywałych wyników w tak krótkim czasie jest możliwe tylko w państwie socjalistycznym, dzięki świadomemu stosunkowi do pracy ludzi radzieckich, dzięki ich głębokiemu patriotyzmowi, dzięki ich niewyczerpanej inicjatywie w wykonywaniu obowiązków wobec społeczeństwa, wobec państwa.

Potężny wzrost dochodu narodowego zapewnił wydatny wzrost dobrobytu materialnego i kulturalnego społeczeństwa radzieckiego oraz realizację gigantycznych budowl komunistów.

XIX Zjazd WKP (b) wskazuje kierunek dalszego rozwoju ZSRR na najbliższy okres. Trzeci punkt porządku dziennego zjazdu przewidywał omówienie dyrektyw XIX zjazdu partii w sprawie pięcioletniego Planu Rozwoju ZSRR na lata 1951 — 1955. Opublikowano już projekt tych dyrektyw. Podstawą ich, punktem startu są wyniki osiągnięte w roku zwycięskiej realizacji czwartej Płociolatki. Cyfry podane w tym historycznym dokumencie wskazują, że piąta Płociolatka będzie potężnym krokiem naprzód ku komunizmowi, najdoskonalszemu ustrojowi społecznemu.

Projekt dyrektyw przewiduje przyspieszenie produkcji przemysłowej w ciągu pięcioletnia w przybliżeniu o 70 proc. Odpowiednie zwiększenie produkcji najważniejszych gałęzi przemysłu zakładają szybsze tempo komunistycznego budownictwa niż w latach 1946 — 1950. Produkcja stali wzrośnie w roku 1955 o 62 proc. w porównaniu z poziomem produkcji w 1950 r. Produkcja węgla będzie o 43 proc. ropy naftowej o 85 proc. większa niż w roku 1950.

Każda liczba podana w projekcie dyrektyw XIX Zjazdu oznacza dalszy etap trudnej walki o ustano-

wienie sił państwa radzieckiego, o pomnożenie potęgi radzieckiego ustroju państwowego i społecznego.

Znamienne są wysokie cyfry wzrostu produkcji gospodarki rolnej. Projekt dyrektyw przewiduje na przykład zwiększenie zbiorów pszenicy o 55—65 proc., bawełny o 55—65 proc., buraka cukrowego o 65—70 proc. Jest to możliwe tylko w warunkach gospodarki zespolonej na wsi, na gruncie wysokiej mechanizacji prac w rolnictwie i zastosowania najnowszych osiągnięć radzieckich naukowców, a przede wszystkim agrobiologów.

Rezultatem rozwoju sił gospodarki narodowej ZSRR w latach 1951—55 będzie wzrost dochodu narodowego o 60 proc. Dyrektywy Zjazdu zakładają wzrost wydajności pracy o 50 proc. w przemyśle i o 40 proc. w rolnictwie. Obniżka kosztów własnych w przemyśle winna wynieść 25 proc.

Projekt dyrektyw XIX Zjazdu zakłada potężny wzrost dobrobytu ludności. Plan nakazuje bowiem przeprowadzanie dalszych obniżek cen, jako głównego środka wzrostu realnych płac robotników i urzędników. Podwyżka płac, uwzględniająca obniżki cen, winna wynieść nie mniej niż 35 proc., wydatki na cele socjalne wzrosną o około 30 proc. Przewiduje się dwukrotny wzrost funduszy na państwowe budownictwo mieszkaniowe. Dzięki budownictwu socjalnemu, wzrost ilości miejsc w szpitalach, sanatoriach, domach wypoczynkowych, żłobkach i przedszkolach wyniesie od 15—40 proc. Projekt dyrektyw Zjazdu zwraca specjalną uwagę na konieczność upowszechnienia zdobytych nauk medycznych.

Państwo komunistyczne to kraj najwyższej kultury, kraj powszechnej, każdemu dostępnej oświaty. Stąd wysokie wskaźniki rozwoju oświaty, przewidziane przez dyrektywy pięcioletniego Planu Państwowego. Zakłada on przygotowanie warunków dla pełnego przejścia na dziesięcioletnie nauczanie we wszystkich miastach i wsiach. Ilość szkół w miastach i wsiach wzrośnie o 70 proc. Ogólnie biorąc, wzrost wydatków na cele socjalne i kulturalne wyraża się cyfrą 50 proc.

Co oznacza postawienie, a w perspektywie realizacja tego gigantycznego planu?

Będzie to dalszy niezłomny dowód żywotnych sił socjalizmu, do wód istotnej przewagi systemu

O pokój, jedność i demokrację

Fala protestów przeciwko wojennemu układowi ogólnemu ogarnia coraz szersze kręgi społeczeństwa Niemiec zachodnich. Na zdjęciu: demonstracja młodzieży przeciwko układowi ogólnemu w okolicy Dworca Zachodniego w Kolonii. Napisy na transparentie głoszą: „Układ ogólny oznacza nędzę i śmierć. Traktat pokojowy jedność i chleb”

Do czego prowadzi szkodliwa tolerancja

Sabotaż kulacki i kumoterstwo utrudniają realizację planowego skupu żywca i mleka w powiecie kościerskim

JÓZEF KOBOS
II sekretarz KP PZPR w Kościerzynie

W powiecie kościerskim plan skupu zwierząt rzeźnych zrealizowany został w lipcu zaledwie w 65,8 proc., a plan skupu mleka — w 48 proc. Jeszcze słabiej przebiega dostawa w miesiąc sierpnia. Do połowy miesiąca powiatowy wykonał plan skupu zwierząt rzeźnych tylko w ok. 12 procentach, a i z mlekiem nie jest lepiej.

Analiza sytuacji w dziedzinie skupu żywca i mleka na terenie powiatu wykazuje, że obok licznych małych i średniorolnych chłopów, którzy wzorowo i z nadwyżką wywiązują się ze swych obowiązków wobec państwa, istnieją także liczne gospodarstwa, które uchylają się od obowiązkowych dostaw. Jakże to są gospodarstwa?

Skup żywca i mleka sabotują kulacy, widząc w tym jedną z form walki z polityką władzy ludowej na wsi. Poza tym bezpośrednio, lub przez swych popieczników, prowadzą oni wroga robotę wśród średniorolnych chłopów, usiłując nakłonić je do zajęcia opornego stanowiska wobec akcji skupu. Oczywiście tam, gdzie kulacki sabotaż uchodzi bezkarnie, wrogie oddziaływanie bogaczy na środowisko średniackie przybiera na sile.

Z drugiej strony słaba praca masowo-polityczna i uświadamiająca organów władzy terenowej i nadszyc organizacji partyjnych w niektórych gminach powoduje wśród chłopów brak należytego zrozumienia doniosłości planowego skupu, jako jednego z podstawowych czynników wzmocnienia spójności między państwem i wsią — brak zrozumienia korzyści, jakie płyną z dekreto- w rządowych, zapewniających chłopom stałą opłacalną cenę za produkty hodowlane i pomoc w dalszym rozwoju hodowli. Oczywiście osłabienie naszej pracy uświadamiającej stwarza podatny grunt dla wzmoczonego nacisku wroga klasowego.

Przyjrzyjmy się kilku faktom szkodliwej tolerancji wobec sabotażujących skup bogaczy wiejskich i podłożu, które je zrodziło.

W gminie Kościerzyna Włódz do połowy sierpnia br. nie został ukarany przynajmniej jeden bogacz, uchylający się od sprzedaży żywca

czy mleka w ramach obowiązkowych dostaw. Jak wiadomo — wnioski delegatów gminnych CUSiK o ukaranie opornych rozpatrują komisje orzekające przy Prezydium GRN i one też wymierzają kary.

A kto znajduje się w kolegium orzekającym w gminie Kościerzyna-Włódz? Procz przewodniczącego Prezydium GRN zasiada tam m. in. Józef Zabrocki, właściciel 8 ha i dzierżawca dalszych 6 ha ziemi, który sam zalega z oddawą żywca i mleka, oraz Jan Weiss, posiadający 12 ha ziemi, ocagający się również z wykonaniem swoich obowiązków w ramach planowego skupu. Czy trzeba się dziwić, że przy takim składzie kolegium orzekającego w gminie nie wyciąga się żadnych wniosków w stosunku do opornych, a fakty sabotażu kulackiego są tolerowane?

W gminie Lipusz kolegium orzekające zwołało od kary za niewywiązanie się z obowiązkowych dostaw niejakiego Pawlikowskiego. Kim jest Pawlikowski? Jest on znanym bogaczem, który prócz gospodarstwa posiada własny młyn. Pawlikowski nie tylko sabotuje obowiązkowe dostawy, ale zalega również za kilka lat z podatkiem. Wprawdzie w 1950 roku dokonano zajęcia niektórych nieruchomości bogacza, ale uczyniono to tylko symbolicznie, gdyż do dziś dnia nie przeprowadzono żadnej egzekucji. Zaś za świadome uchylanie się od obowiązkowych dostaw, kulaka spotkało zamiast kary... ułaskawienie. Jak stwierdziliśmy, wchodzi tutaj w grę stosunki kumoterstwa, które zagnieździły się w Prezydium GRN w Lipuszu.

A oto inny przykład, świadczący z kolei o oportunistycznej postawie czynników, powołanych do czuwania nad sprawnym przebiegiem skupu. W Prezydium GRN w Starej Kiszewie od maja br. leżą wnioski o ukaranie kulaków za niewywiązanie się z obowiązkowych dostaw żywca. Dotychczas wnioski te

nie zostały rozpatrzone. 72-hektarowy kulak Albin Bielecki nie wykonuje od szeregu miesięcy dostaw mleka, ale dotychczas nie pociągnięto go do odpowiedzialności. Inny bogacz, 30-hektarowy Tomasz Rogoziński, posiadający 8 sztuk bydła, nie sprzedaje państwu ani litra mleka. I chociaż o jego wrogości, szkodliwej postawie głośno mówi się w całej gromadzie — delegat gminny CUSiK do tej pory nawet nie wystąpił z wnioskiem o ukaranie go za nieprzestrzeganie dekreto- w rządowych.

Tego rodzaju tolerancja wobec sabotażu kulackiego i kumoterstwa wpływa na wzrost bezczelności bogaczy wiejskich. W rezultacie kulak próbuje atakować i podważać spójność gospodarstwa między miastem i wsią, licząc na to, że ujdzie mu to bezkarnie.

Jest to możliwe jedynie dlatego, że w szeregu gmin powiatu kościerskiego komitety gminne zbyt słabo czuwają nad przebiegiem obowiązkowych dostaw i niedostatecznie kontrolują pracę towarzyszy, odpowiedzialnych za ten odcinek pracy na wsi. Gminne organizacje partyjne w Lipuszu, Starej Kiszewie, czy Kościerzynie-Włódz nie pływają swoją czujnością wobec machinacji kulackich i przejawów kumoterstwa. Nie wyciągnęły one do tej pory wniosków z VII Plenum KC.

Dużą winę za ten stan rzeczy ponosi Komitet Powiatowy. Nie potrafił on w porę dostrzec tych braków i błędów, popełnianych przy realizacji obowiązkowych dostaw, oraz wpłynąć na ich natychmiastową likwidację. Zbyt późno zwróciłmy uwagę towarzyszyom z Prezydium PRN na potrzebę zwiększenia odpowiedzialności z ich strony za realizację planów dostaw, za wypadki tolerancji i kumoterstwa, jakie mają miejsce w aparacie poszczególnych gminnych rad narodowych.

Przed powiatową organizacją partyjną w Kościerzynie stoi pilne zadanie wzmocnienia walki z kulackim

machinacjami, z próbami uchylania się od obowiązkowych dostaw. Nie mogą zdarzać się wypadki tolerowania sabotażu kulackiego tak, jak nie może być miejsca dla kumoterstwa i zauszników kulackich w aparacie rad narodowych lub kolegiach orzekających.

Jednocześnie ani na chwilę nie wolno zapominać, że zagadnienie walki z kulackim sabotażem i kumoterstwem jest nierozdzielnie związane z pracą polityczną i wychowawczą wśród chłopów pracujących. Musimy nieustannie tłumaczyć im, że sumienne wykonywanie obowiązków wobec państwa jest wyrazem ich zrozumienia potrzeb kraju, ich wkładem w dzieło pomyślenia siły ojczyzny ludowej, że leży to wreszcie we własnym interesie małych i średniorolnych chłopów. I mobilizować ich w ten sposób przeciwko machinacjom wroga klasowego.

W powiecie kościerskim istnieją warunki systematycznego wykonywania planów obowiązkowych dostaw. Realizacja ich jest jednak zależna od bezwzględnej walki z przejawami kumoterstwa i tolerancji wobec kulackich nadużyć przy jednoczesnym wzmocnieniu pracy politycznej i wychowawczej wśród mas pracującego chłopstwa. Zadanie to jest tym pilniejsze, że weszliśmy obecnie w okres wielkiej kampanii planowego skupu zboża.

Odpowiedzi które nic nie wyjaśniają

Wnikliwiej analizować uwagi krytyczne i wyciągać z nich odpowiednie wnioski

Zgodnie z postanowieniem uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów z grudnia 1950 r. instytucje i zakłady pracy obowiązane są niezwłocznie sprawdzać wszelkiego rodzaju krytyczne sygnały korespondentów, zamieszczone w prasie, podejmować niezbędne kroki dla usunięcia ujawnionych w korespondencji braków oraz zawiadomienia o tym redakcję.

Czy postanowienia te są przestrzegane? Trzeba stwierdzić, że ołbrzymia większość instytucji i zakładów pracy na Wybrzeżu czyni to — oczywiście z dużym dla siebie pożytkiem. Ale zdarza się jeszcze tak, że kierownictwa instytucji i zakładów pracy nie wykazują jeszcze należytego zrozumienia dla krytyki prasowej i nie potrafią z niej wyciągnąć właściwych wniosków. Oto charakterystyczny przykład. Korespondent Makulski ze Stoczni Gdańskiej w notatce pt. „Marnotrawstwo materiałów” pisał o tym, że śruby używane do skręcania płozów leżą nie zakonserwowane w złomnie oraz że na placu poniewierają się deski i bale dębowe, używane do budowy płozów.

Dyrekcja Stoczni Gdańskiej w odpowiedzi na tę notatkę zakomunikowała nam, że „płozy ułożone są należyście tak, jak układane są wszystkie płozy na pochylniach” oraz że „w pomieszczeniu, gdzie magazynowane są balce, wilgoć nie stwierdzono, a ani samemu nie są one narażone na zniszczenie...”. „Gdzie Rzvm, gdzie Krym?” Dla czego pisze dyrekcja Stoczni Gdańskiej, że płozy są ułożone należyście, skoro nie o nie chodziło w notatce, a o deski i bale, używane do budowy płozów, które poniewierały się na placu i dlatego pisze o pomieszczeniu, gdzie magazynowane są balce (śruby), a ani słowa o śrubach poniewierających się wśród złomu?

Rozwiązaliśmy tę zagadkę. Dlatego, że drewno, poniewierające się na placu, po wydrukowaniu notatki usunięto, a balce (te zmagnetyzowane) polano oliwą, bo i one były zakonserwowane. Natomiast o śrubach, poniewierających się w złomnie, w ogóle nie wspomniano. Dyrekcja Stoczni Gdańskiej — jak widać — niezrecznie było przyznać się do tych zaniedbań i stwierdzić, że korespondent miał rację. A przecież tak było istotnie.

W wymijający sposób odpowiedział również ostatnio, na notatkę korespondenta krytykującego złą organizację narad wytwórczych, rada zakładowa „Dalmoru” w Gdyni. W odpowiedzi tej pominięto wyjaśnienie konkretnych zarzutów, zawartych w korespondencji, dotyczących nieregularnego zwoływania narad i nikłego w nich uczestniczenia, ograniczając się do stwierdzenia, że „sprawa frekwencji jest brana pod uwagę przez wszystkie czynniki społeczne” (?). Podobnie odpowiedziało Prezydium GRN w Przdokowie na korespondencję, krytykującą niewłaściwy sposób przechowywania księ-

Zboże dla państwa

Spółdzielnia produkcyjna w Kowalach, gm. Łostowice, pow. gdańskiego — odrazu po omlotach odstawiła na punkt skupu w Gdańsku 3.300 kg zboża.

Na zdjęciu: członkowie spółdzielni Józef Tempki i Stanisław Skrzypek wyladowują zboże przywiezione do magazynu Gminnej Spółdzielni w Gdańsku.

Zadania trzech lat planu 6 - letniego wykonała fabryka kwasu siarkowego

WARSZAWA PAP. Załoga Fabryki Kwasu Siarkowego położonej w woj. kieleckim zameldowała ostatnio o wykonaniu zadań trzech lat Planu 6-letniego. Stała ona tym samym w rzędzie produkujących zakładów przemysłu chemicznego. Robotnicy tej fabryki wykorzystali i wykorzystują nadal zdobyte w walce o plan doświadczenia, w wyniku czego zadania produkcyjne wykonywane są rytmicznie, a produkcja zwiększa się z miesiąca na miesiąc.

O stałych sukcesach zakładów świadczy fakt zdobycia we współpracy z wodnictwem międzyzakładowym po raz trzeci sztandaru przechodniego Zw. Zaw. Prac. Przemysłu Chemicznego.

Jedną z wielu form walki o realizację planu jest wykorzystanie w pełni maszyn i urządzeń zakładów, m. in. dzięki znacznemu skracaniu czasu trwania remontów i wymiany zużytych urządzeń. Tak np. wymiana zużytych pomp kwasowych, która zwykle trwa 2 godziny, obecnie przeprowadzana jest w ciągu 20 minut.

W walce o pełną realizację planów produkcyjnych, w przełamywaniu trudności poważny udział mają racjonalizatorzy zakładów. Wśród licznych pomysłów racjonalizatorskich jednym z najcenniejszych jest pomysł produkcyjnego zmianowego Aleksandra Lichmana. Pomysł ten

Francuscy i belgijscy obrońcy pokoju zwiedzają Wybrzeże

Po zwiedzeniu Warszawy, delegacje ruchu obrońców pokoju z Francji i Belgii od dwóch dni bawią na Wybrzeżu, gdzie zwiedzają Gdańsk, Gdynię i Sopot.

Wielkie wrażenie wywarła na gościach odbudowa zabytkowych dzielnic Starego Gdańska, rekonstrukcja średniowiecznych budynków i baszt,

katedry morskiej i innych okazałych obiektów dawnego budownictwa. Na terenach prac wykopaliskowych, prowadzonych w Gdańsku w ramach badań nad początkami państwa polskiego, goście zapoznali się z powstaniem i przeszłością tego jednego z najstarszych portów słowiańskich nad Bałtykiem.

W drugim dniu swego pobytu na Wybrzeżu goście zwiedzili Gdynię, a m. in. piękny i nowoczesny urządzonej Dom Marynarza i szkoły Młodszych Żegluga. W godzinach wieczornych francuscy i belgijscy obrońcy pokoju spotkali się z pracownikami polskiego przemysłu okrętowego. Szczególnie serdecznie powitali stocznio- wca członka Światowej Rady Pokoju, Izabelle Blum. Spotkanie przekształciło się w manifestację przyjaźni i braterstwa na rzecz solidarności mas pracujących całego świata w walce o utrwale- nie pokoju i pokrzyżowanie wojennych.

Na bazie produkcyjno - składowej Pałacu Kultury i Nauki oddano do użytku nowe obiekty

WARSZAWA PAP. W szybkim tempie postępuje budowa bazy produkcyjno-składowej — zaplecza technicznego dla budowy Pałacu Kultury i Nauki. Zgodnie z ustalonym planem roboty, wykańczane są dalsze hale produkcyjne i urządzenia techniczne. Zdolność przerobowa bazy z każdym dniem rośnie. W ostatnim czasie wykończono i oddano do użytku ostatni z kilku wielkich magazynów materiałowych — skład cementu oraz urucho-

miono wytwórnię betonów i zapraw. W najbliższych dniach rozpocznie prace drugi dźwиг portaltowy, którego montaż obecnie ukończono.

Przewiduje się, że jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca zakończona zostanie budowa samochodowych warsztatów remontowych zapobiegawczych, warsztatów instalacji sanitarno-technicznych, fabryki asfaltobetonu oraz licznych mniejszych obiektów.

odpowiedź „na odczepnego”, świadcząca o tym, że z krytyki nie wyciągnięto żadnych wniosków.

A przy tym w tego rodzaju odpowiedziach spotyka się często nieuzasadnione zarzuty pod adresem korespondenta, że niedokładnie zbadł sprawę i pretensje o to, że przed napisaniem notatki do redakcji nie porozumiał się z krytykowaną instytucją co do poruszanych spraw.

Ten niewłaściwy stosunek do krytycznych uwag korespondentów musi ulec zmianie. Potrzebna jest tu pomoc podstawowych organizacji partyjnych, które częstokroć również nie analizują notatek prasowych, a jeszcze częściej nie interesują się odpowiedziami, udzielanymi redakcji.

Radio

PROGRAM ROZGŁOŚNI GDAŃSKIEJ na czwartek, 21. 8. 1952 r.

5.00 — Gdańsk wita słuchaczy — lok. 5.05 — Wiadomości poranne. 5.10 — Audycja dla wsi. 5.20 — Koncert. 5.50 — Sygnał czasu. 6.00 — Gimnastyka. 6.10 — Kalendarz radiowy. 6.15 — Komunikat PIHM dla rybaków — lok. 6.16 — Omówienie programu — lok. 6.17 — Rezerwa. 6.30 — Dziennik poranny. 6.50 — Muzyka rozrywkowa. 7.20 — Muzyka. 7.50 — Stan pogody. 7.55 — Wiadomości poranne. 8.00 — Pieśni neapolitańskie i utwory skrzypcowe. 8.20 — Serwis CZRM dla rybaków — lok. 8.30 — Audycja dla obywateli i kolonii „Święto lotnicze”. 8.30 — Przerwa. 11.35 — Rezerwa — lok. 11.45 — Głos mają kobiety. 11.57 — Sygnał czasu. 12.04 — Dziennik połud. 12.15 — Muzyka rozrywkowa. 12.30 — Audycja dla wsi. 12.45 — „Na swojej skąd nute”. 13.15 — Komunikat PIHM dla rybaków — lok. 13.16 — Chwila muzyki — lok. 13.20 — Muzyka rozrywkowa. 14.00 — Powt. dzień. połud. 14.11 — Program dnia. 14.15 — Artykuł operowe. 14.30 — Koncert. 15.09 — Komunikat o stanie wód. 15.10 — Aud. literacka. 15.30 — Audycja dla dzieci „Tańczymy i śpiewamy na wczasach”. 16.00 — Utwory fortepianowe R. Schumann. 16.20 — Omówienie programu — lok. 16.21 — Muzyka symfoniczna poprzedzona omówieniem W. Ombis- kiej — lok. 16.50 — Audycja dla kobiet „Gdy matka pracuje w polu” — opr. E. Herbst — lok. 17.00 — Wład. popołud. 17.05 — Rezerwa. 17.15 — Pieśni chórów K. Prosnaka. 17.35 — Pieśń masowa. 17.40 — Muzyka. 18.00 — Preludia Rachmaninowa. 18.15 — Pieśń masowa. 18.20 — „Dla każdego coś miłego”. 18.30 — Reportaż z Zbięcia Nowa Obrowskiego „Rybacy na Zalewie przed wyborami” — lok. 19.00 — Piosenki w wyk. Barbary Kowalewskiej, Karol Barcia i Akomp. — lok. 19.15 — Codzienny przegląd wydarzeń — lok. 19.30 — Muzyka i aktualności. 20.00 — Koncert muzyki baletowej. 20.40 — Artykuł Pucchnego. 20.58 — Komunikat PIHM dla rybaków — lok. Stan pogody. 21.00 — Dziennik wieczorny. 21.26 — Wiadomości sportowe. 21.30 — Muzyka taneczna. 21.45 — Fala. 21.55 — Reportaż literacki. 22.20 — Reportaż z wysługu kolaryskiego dookoła Polski (Bydgoszcz). 22.30 — Muzyka kameralna. 22.45 — Muzyka taneczna. 23.00 — Utwory J. Sibeliusa. 23.50 — Ostatnie wiadomości. 24.00 — Hymn i koniec audycji. 0.01 — Chwila muzyki — lok. 0.05 — Serwis CZRM dla rybaków — lok.

Przed Międzynarodowym Dniem Spółdzielczości

Zbliża się Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości. W dniu tym spółdzielcy polscy podsumują rezultaty swej dotychczasowej pracy oraz podejmą uchwały dla realizacji zadań, stawianych spółdzielczości przez partię i rząd.

Dla kierowania całokształtem imprez obchodu Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości w województwie gdańskim, wybrany został Wojewódzki Komitet Obchodu MDS. Przewodniczącym komitetu został wiceprzewodniczący Prezydium WRN tow. Stolarek. Komitet przystąpił do pracy i powołał sekcje: propagandowo-imprezową, zobo- wiązań, łączności miasta ze wsią, organizacyjną i kontrolną. (N)

Teatry

TEATR WIELKI W GDAŃSKU — godz. 19 — „Zabobonnik”.
TEATR DRAMATYCZNY W GDYNI — godz. 19 — „Protesja pani Warren”.
TEATR KAMERALNY W SOPOCIE — godz. 19.30 — „30 srebrników”.
TEATR „ŁATKI” — w Sopocie, sala klubu TPPR, godz. 16 i 18 — „Gegorek”.

Kina

GDAŃSK
„Bałka” we Wrzeszczu — „Wesółka trójka” godz. 16, 18 i 20.
„ZMP-owiec” we Wrzeszczu — „Re- negat”, godz. 16, 18 i 20.
„Marynarz” w N. Porcie — „Kawaler złotej gwiazdy”, godz. 18 i 20.
„Delfin” w Oliwie — „Mury Małapagi”, godz. 16, 18 i 20.
„Przyjaźń” w Gdańsku — „Akcja B”, godz. 16 i 18.
GDYNIA
„Atlantyk” — „Zareczyzny Korynny Szmidt”, godz. 16.30, 18.30 i 20.30.
„Goplana” — „Trójka trefli”, godz. 16, 18 i 20.
„Warszawa” — „Wilhelm Tell”, godz. 16, 18 i 20.
„Fala” na Grabówku — „Zakazane piosenki”, godz. 17 i 19.30.
„Promień” w Chyloni — „Pani De- rry”, godz. 18 i 20.
„Neptun” w Orłowie — „Iwan Gro- zny”, godz. 18 i 20.
SOPOT
„Bałtyk” — „Na granicy” godz. 16.30, 18.30 i 20.30.
„Polonia” — „Kariera w Paryżu”, godz. 16, 18 i 20.

Na II etapie Wyścigu Dookoła Polski

OD PASŁĘKA DO GDAŃSKA
witało kolarzy słowo: pokój!

Po raz pierwszy zobaczyliśmy ich niedaleko Pasłęka. Było to prawie dokładnie na granicy naszego województwa. Jeszcze godzinę temu byliśmy w Gdańsku, potem mijaliśmy pachnące zbożem Żuławy, Martwą Wisłę i Nogat, zostawiliśmy za sobą potężne kominy Elbląga, a potem asfaltowa wstęga szosy zaprowadziła nas aż do Pomorskiej Wsi, skąd już widać było wyraźnie rozległe łany województwa olsztyńskiego.

Miała Kryśka Parecka, ośmioletnia mieszkanka PGR Nowe Płony, jeszcze nigdy nie widziała wyścigu kolarskiego. Toteż co chwila wspinała się na palce i zapytawała z ciekawością: czy już?.. To samo pytanie zadawała mi. Z tym, że byliśmy chyba jeszcze bardziej ciekawi...

Bo też i jakże się tu nie ciekawić. 83 najlepszych kolarzy w kraju wystartowało w dniu 19 bm. do wielkiego Wyścigu Dookoła Polski. Pierwszy etap: Warszawa — Olsztyn, mają już kolarze poza sobą. Dziś, o godz. 12,15, wyruszyli do następnego etapu — do Gdańska. Już niedaleko, może nawet za tymi drzewami, które oddzielają Nowe Płony od szosy — wije się długi, wąski różnokolorowy sylwetek. Który z zawodników wjedzie pierwszy na gdańską ziemię?

Za chwilę otrzymamy odpowiedź. Jeszcze tylko minie nas kilka samochodów, mignie motocykl pilota wyścigu — i zobaczymy pierwszą trójkę. Jadą ciężko. Mają już w nogach prawie 100 kilometrów trudnej trasy, przebytej podczas silnego deszczu i wiatru. W zabłoconych sylwetkach z trudnością poznajemy Wójcikę (CWKS), Chwiendaczę (Górniki) i Świerczę (Wiśnik). Jest godzina 15,20. Po trzech minutach wynurza się z zakrętu długi wąż kolarzy, złożony z kilkunastu zawodników. Czy potrafią dojechać do czołówek? Czy starczy sił Wójcikowi, osłabionemu prawie samotną ucieczką, odeprzeć silny atak młodzieży. Szybko, jeden za drugim mijają nas: górniki — Kuś, reemigrant z Francji Kłabiński, lider wyścigu Wrzesiński, Hadasik, Liszkiewicz, Kapiak, Wandor i inni. Nie domyślamy się jeszcze, że ten młody kolarz w koszulce CWKS i z numerem 16 na plecach, który miją nas robiąc wrażenie już bar-

dzo zmęczonego, to właśnie przyszły zwycięzca dzisiejszego etapu — 20-letni Tadeusz Drązkowski. Ale o tym przekonamy się dopiero za kilkadziesiąt minut na stadionie Budowlanych we Wrzeszczu. Na razie wsiadamy do samochodu i zostawiamy za sobą Nowe Płony, a potem Janów, wpadamy wraz z kolarzami na przedmieścia Elbląga.

Powitały nas tu niezliczone tłumy i wysoka brama z napisem: „Robotniczy Elbląg wita kolarzy”. Przed kilkunastu minutami mieszkańcy Elbląga entuzjastycznie witali kolarzy. Wygrał go w pięknym stylu Wójcik (CWKS), choć widać było wyraźnie, jak wiele kosztowała go prawie samotna ucieczka.

A potem jeszcze długo szeroka aleja Grunwaldzka w Elblągu rozbrzmiewała donośnym echem okrzyków na cześć kolarzy, biorących udział w wyścigu, na cześć pokonanych, pod którego hasłem walczyli zawodnicy o miano najlepszego kolarza szosowego Polski.

Szybko mijamy dymiące kominy zakładów im. Karola Świerczewskiego. Byszcząca wstęga asfaltowej szosy prowadzi nas teraz po przez żyzne pola Ziemi Żuławskiej. Oto i Delta Nogatu, Jazowo, Kmiecin. Wysoko strzela ponad kłami rzami łagodny łuk bramy powitalnej. I tu, jak w każdej z mijanych wsi lub osad — nieprzebrane tłumy widzów. Nie słyszymy nawet co krzyczą wymachując rękami i oklaskując zawodników. Ale po uśmiechniętych twarzach, po pięknie udekorowanych domach, po ukwieconych bramach triumfalnych, po niebieskich flagach z gołębiami pokoju — domyślamy się łatwo, że najczęstszym okrzykiem, najgoręcej brzmiącym wśród łanów Ziemi Żuławskiej, jest słowo: POKÓJ. symbol IX Wyścigu Dookoła Polski.

A później kolarze minęli Nowy Dwór z wysoką wieżą ciśnień, z piękną nowoczesną szkołą.

Ale oto coś się stało. Kilku kolarzy leży na szosie. Jeden obok — w rowie. Kraksa. Szybko podjeżdża wóz sanitarny. Na szczęście lekarz jest niepotrzebny. Potrzebny jest — i to szybko — wóz techniczny. Trzeba zamienić pokiereszowane rowery. Potężnym głosem krzyczy coś gwardzista Kłabiński, stojąc beznadziejnie pośrodku szosy i ocierając krew z otartego łokcia. Bartkowiak i gdańszczanin Danyłow siedzą już na rowerach i ruszyli za uciekającymi. Wrzeszcz i Kłabiński dostaje nowy rower i pędzi samotnie w beznadziejną zdamyby się pogoń za czołówką. Dojdzie ją dopiero na przedmieściach Gdańska, ale będzie już tak zmęczony, że nie uda mu się już uplasować w pierwszej dziesiątce najlepszych.

A walka trwa dalej... Już zabrakło sił Wójcikowi i towarzyszącym mu dwóm „samotnikom”. Oto dogania ich metr po metrze pozostała grupa kilkunastu kolarzy. Już są niedaleko. Jeszcze raz próbuje ambicję i siły jak tur Wójcik oderwać się od pogoni. Ale to już jego ostatnia próba. Pożornie rezygnuje z walki i sylwetka jego ginie wśród wielu innych.

Po chwili mijamy samotnego Królaka. Jest wyraźnie zmęczony. Odpada na dalsze miejsce lider wyścigu Wrzesiński i dobrze dotąd jadący Wandor.

I wreszcie — za którymś tam z kolei zakrętem — w mglistej dali, zobaczmy prastare kontury Gdańska. Czołówka wyraźnie zwiększa tempo. Zwarłą grupą wpadają kolarze na przedmieścia. Witają ich tutaj niezliczone tłumy. Oto mijają już kolarze wysoka bramę z napisem: „Kolejarze Zawiała-

serdecznie witają kolarzy na II etapie Wyścigu Dookoła Polski”. A potem bram takich i transparentów, kwiatów i uśmiechów niesposób już ani liczyć, ani zapisywać, ani nawet zapamiętać.

Coraz potężniej brzmiały okrzyki witających.

I kiedy pierwszy zawodnicy z Drązkowskim, Hadasikiem, Zdunekiem, Czyżem, Kapiakiem, Wójcikiem, Liszkiewiczem i Chwiendaczem na czele, wpadli na stadion Budowlanych we Wrzeszczu — 20-tysięcy widzów na trybunach i co najmniej pięć razy tyle wzdłuż trasy — powitało zwycięzców długo nie milknąca burza oklasków.

F. J. WALICKI

Klasyfikacja indywidualna II etapu

1. Drązkowski, CWKS I	5:15,45
2. Hadasik, CWKS II	5:16,51
3. Zdunek, Wiśnik	5:16,52
4. Czyż, Kolejarz	5:16,53
5. Kapiak, CWKS I	5:16,56
6. Wójcik, CWKS I	5:16,58
7. Liszkiewicz, Gwardia	5:17,04
8. Chwiendacz, Górniki	5:17,05
9. Adamiec, Budowlani	5:17,30
10. Jankowski, Stal	5:17,30
11. Łasak, Gwardia	5:17,52
12. Waliszewski, CWKS I	5:18,57
13. Wrzesiński, Kolejarz	5:19,57
14. Weglenda, Unia	5:19,17
15. Błaszczak, Górniki	5:19,18

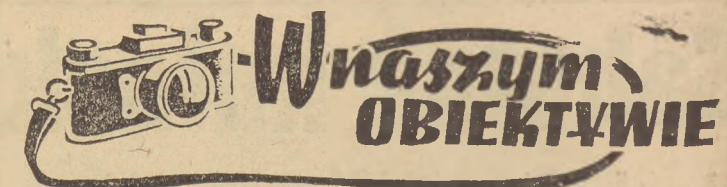
KLASYFIKACJA DRUŻYNOWA II ETAPU

1. CWKS I	15:50,30
2. Górniki	16:01,16
3. Gwardia	16:02,10
4. Wiśnik	16:03,58

KLASYFIKACJA INDYWIDUALNA PO DWÓCH ETAPACH

1. Drązkowski, CWKS I	11:56,22
2. Hadasik, CWKS I	11:57,29
3. Czyż, Kolejarz	11:57,30
4. Liszkiewicz, Gwardia	11:57,41
5. Wrzesiński, Kolejarz	11:58,31
6. Kapiak, CWKS I	11:57,45
7. Weglenda, Unia	11:59,53

W klasyfikacji drużynowej prowadzi po II etapach CWKS I.

Uczestnicy IX Wyścigu Dookoła Polski na mecie II etapu w Gdańsku

Drązkowski — obiecujący zawodnik (CWKS Warszawa) na chwilę po zwycięstwie odniesionym na II etapie Wyścigu Kolarskiego Dookoła Polski.

Koniec etapu. Pierwsze wytnienie na rozłożonych na murawie boiska koczach. Podwójnie smakuje przygotowany posiłek.

W wyścigu bierze udział student AWF Albańczyk Piu Angheli, uczestnik Wyścigu Pokoju — którego widzimy na Stadionie we Wrzeszczu otrzymującego kwiaty z rąk młodych entuzjastek sportu kolarskiego.

Na stadionie „Budowlanych” we Wrzeszczu

Już w godzinach południowych różnymi środkami lokomocji zdążyli mieszkańcy trójmiasta w stronę stadionu Budowlanych we Wrzeszczu, gdzie naznaczona została meta II etapu wyścigu, prowadzonego z Olsztyna poprzez piękne ziemie mazurskie, do Gdańska.

Na stadionie powiewają różnobarwne flagi zrzeszeń sportowych, których reprezentację biorą udział w wyścigu.

Do chwili przybycia kolarzy na bieżni stadionu po raz pierwszy w historii sportu Wybrzeża rozgrywała się zacięta pojedynka pomiędzy kolarzami-torowcami. Przeciwnik mistrzowi Bekowi, Janickiemu, Marchwińskiemu, Murowanickiemu, Szymczykowski, którzy wielokrotnie osiągnęli najlepsze wyniki w tej dyscyplinie sportowej, wystąpiła koalicja znanych miejscowym sympatykom roweru zawodników, składająca się z Szuby, Borowskiego, Gronkowskiego, Szymańskiego i Ozorkiewicza.

Najlepszym okazał się Bek, który zademonstrował fantastyczną formę. Spontaniczne oklaski były nagrodą za jego postawę.

Tysiące zebranych na stadionie miłośników sportu kolarskiego słuchają z przejęciem, podawanych przez megafony meldunków z trasy wyścigu i razem z zawodnikami przeżywają ich sukcesy i upadki. Oklaskami nagradza się wysiłki kolarzy mimo, iż od stadionu — mety dzieli ich jeszcze poważna ilość kilometrów.

Tymczasem, miejscowy zespół Bu-

dowlanych bezskutecznie atakuje rezerwową drużynę CWKS Warszawa. Nieudolne ataki gospodarzy rozbiły się o dobrze grającą obronę gości.

Raz po raz atak wojskowych niebezpiecznie zagraża bramce ligowców gdańskich. Doskonale usposobiony Janeczek siał zamieszanie na polu karnym i czterokrotnie zmuszał do kapitulacji Ostrowskiego. Cztery w pięknym stylu zdobyte bramki były też dziełem tego zawodnika.

Odniesione zwycięstwo przez wojskowych w stosunku 4:0 (do przerwy 2:0) najlepiej charakteryzuje aktualną formę „Budowlanych”. Nareszcie nadjeżdżają piloci, którzy zaspoilił częściowo coraz bardziej rosnącą ciekawość sportowców Wybrzeża. Aż wreszcie...

Już z dala dobiegał przybierający na sile szum. Salwa oklasków zwiastuje kolarzy. Spód bramy stadionu wynurza się brudna, zlewająca się z czernią bieżni postać, zawzięcie pedałująca w stronę odległej już tylko o 200 metrów mety.

To Drązkowski — obiecujący kolarz CWKS. 100 metrów za nim jadą Hadasik, Zdunek i Czyż.

Wrzeszcz biała wstęga mety. Koniec wysiłków. Koniec ponad 5-godzinnej walki o przodownictwo w wyścigu. Drązkowski zwycięża. Nie pomógł kontratak Zdunka. Hadasik jest drugi na mecie. Po Zdunku Czyż, a potem weteran naszych szos, znany i zagranicą — Kapiak.

Mijają długie chwile. Wrzeszcz na metę wpada Liszkiewicz, za nim młody górnik śląski Chwiendacz, który przez 120 km wraz z Wójcikiem tworzył czołówkę tego etapu. Zebrani z niecierpliwością oczekują przyjazdu Wrzesińskiego — zwycięzcy I etapu tegorocznego wyścigu. Wrzeszcz nadjeżdża. Twarz zamazana błotem. Obok niego Waliszewski i Weglenda. Trójka ta w jednakowym czasie 5 godzin, 18 minut i 58 sekund miją metę.

Tam czekają na zawodników uśmiechające się zawodniczki z miejscowej Spójni, Stali, Gwardii i Budowlanych. Trzymają szeroko rozwinięte koce, w które troskliwie owijają przybyłych zawodników. Młodzi sportowcy miejscowych klubów odbierają ze zmęczonych rąk uczestników wyścigu zachłapanie błotem rowery.

Przez głośnik płyną drżące ze zmięcenia słowa zwycięzcy etapu ZMP-owca Drązkowskiego, któremu przed chwilą młodzież stoczniowa wręczyła wiązankę kwiatów.

„Etap był ciężki. Ale jechało mi się dobrze. Zwycięstwo moje zawdzięcza Kapiakowi i Wójcikowi, którzy przez cały czas troskliwie się mną opiekowali. Zwyciężyłem. Żałuję tylko, że dotychczasowy lider Wrzesiński miał kraksę na trasie. Wtedy walka byłaby jeszcze bardziej zacięta”.

Nie milkną oklaski i okrzyki na cześć sportowców — kolarzy, którzy raz po raz, pojedynczo, we dwóch, kilkusobowymi grupkami, mijają linię mety. Wśród nich szczególnie entuzjastycznie jest witany miejscowy kolarz, pracownik Stoczni — Danyłow, jadący w reprezentacyjnym zespole zrzeszenia Stali. Koledzy sportowcy wręczają mu kwiaty.

Dziś kolarze wyjadą z Gdyni przez Sopot, Gdańsk, Tczew, Świecie do Bydgoszczy.

S. SPYRA

Na kortach Sopotu

Uroczyste otwarcie
XIV międzynarodowych mistrzostw Polski w tenisie

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych na pięknie udekorowanych flagami i transparentami centralnych kortach tenisowych Ogólna w Sopocie nastąpiło uroczyste otwarcie XIV międzynarodowych mistrzostw Polski w tenisie.

W turnieju bierze udział ogółem 85 zawodników, a w tej liczbie 25 kobiet. Prócz zawodników Polski, uczestniczą również reprezentacje Czechosłowacji, Rumunii i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Reprezentacje poszczególnych ekip zagranicznych składają się z następujących zawodników:

CZECHOSŁOWACJA — Javorsky, Krejčík, Smolinski, Stojan, Siroky, Dobes, Holeczka, Dvorcekova oraz kierownik drużyny Bures i trener Siba.

RUMUNIA — Sturmu, Hesse, Manschatz, Wild, Massurenko, Unverdorff, Szultze, Meintzer oraz kierownik Weinhold i trener Libetanz.

RUMUNIA — Cobzuc, Marin Badin, Zaccopceanu, Christea, Chivaru, Pusztay, Tudoru Badin, Dancea, Baya, Bardau, Namian, Roslanu oraz kierownik Toni.

Część oficjalną uroczystości poprzedziła deflata wszystkich zawodników, biorących udział w turnieju. Deflata prowadziła 10-osobowa ekipa z Czechosłowacji, a następnie szły drużyny NRD, Rumunii i Polski, które poprowadziła kadra narodowa oraz kierownicy turnieju. Na czele każdej ekipy szli najlepsi zawodnicy poszczególnych reprezentacji, niosąc flagi narodowe.

Po deflacie przy dźwiękach hymnów państwowych wciągnięto flagi narodowe na maszt, po czym przewodniczący sekcji tenisa GKPF inż.

Olszowski dokonał oficjalnego otwarcia mistrzostw.

W przemówieniu swoim inż. Olszowski podkreślił doniosłą rolę, jaką spełniają sportowcy państw demokratycznych w walce o pokój i utrwalenie ideałów socjalizmu na całym świecie.

Kończąc swe przemówienie inż. Olszowski wyraził przekonanie, że XIV międzynarodowe mistrzostwa Polski w tenisie spełnią swą wielką rolę propagandową i przyczynią się do jeszcze większego zbliżenia między sportowcami krajów uczestniczących w turnieju.

Następnie zabrala głos zastępczyni mistrzyni sportu Jadwiga Jedrejowska. W imieniu wszystkich uczestników mistrzostw odczytała rezolucję, w której sportowcy zobowiązują się do jeszcze większego zdwożenia swych wysiłków w statym podnoszeniu swej sprawności fizycznej i w osiaganiu jak najlepszych wyników zarówno w pracy zawodowej jak i społecznej.

Po części oficjalnej na wszystkich kortach rozpoczęły się pierwsze rozgrywki eliminacyjne. Przyńtoż one następujące wyniki:

GRA POJEDYŃCZA MEZCZYSTW: Buchalik — Maniewski 6:4, 6:1, 6:1; Zaccopceanu (Rum.) — Łuckiewicz 6:1, 6:3, 6:3.

GRA POJEDYŃCZA KOBIEC: Jedrejowska — Rudowska 6:0, 6:1; Holeczka (CSR) — Andrutowa 6:2, 6:2.

W turnieju rozstawieni zostali następujący zawodnicy:

MEZCZYSTW: 1) Javorski (CSR), 2) Krejčík (CSR), 3) Cobzuc (Rum.), 4) Buchalik (Pol.), 5) Smolinski (CSR), 6) Piatak (Pol.), 7) Sturma (NRD), 8) T. Badin (Rum.).

KOBIEC: 1) Jedrejowska, 2) Holeczka (CSR), 3) Ryczkówna, 4) Hesse (NRD), 5) Dvorcekova (CSR), 6) Namian (Rum.).

JUNIORZY: 1) Unverdorff (NRD), 2) Dobes (CSR), 3) Cristea (Rum.), 4) Wilczek.

JUNIORKI: 1) Namian (Rum.), 2) Dvorcekova (CSR), 3) Ryczkówna, 4) Panusiuk, M. WYRZYKOWSKI

Kraków — Pekin 7:1

Rozegrany na stadionie Gwardii w Krakowie międzynarodowy mecz piłkarski Kraków — Pekin zakończył się zwycięstwem drużyny Krakowa 7:1 (6:0). Bramki dla Krakowa zdobyli: Kohut — 4, Mordarski, Dwer-nicki i Jaśkowski po jednej. Honorową bramkę dla drużyny chińskiej zdobył Dzen-De-jao.

Drużyna krakowska przewyższała przeciwnika wyszkoleniem technicznym oraz lepszą taktyką. Chińczycy dopiero po przerwie nawiązali równowagę na grę i w tym okresie gościli często pod bramką Juro-wicza.

Jak wypadli
pływacy Wybrzeża
w mistrzostwach Polski

Na odbytych ostatnio mistrzostwach pływackich Polski w Siewianowicach, okręg gdański reprezentowała jeaynie sekcja pływacka Kolejarza PMH.

Z zawodników gdańskich najlepszy wynik osiągnął Lewandowski, który w finale 200 m st. motylokowym zajął czwarte miejsce w doskonałym czasie 2:57,3, będącym zaledwie o 1 sekundę gorszym od rekordu okręgu gdańskiego, ustanowionego przez Cichońskiego. Lewandowski zwyciężył m. in. takich doskonałych pływaków jak: Cichoński, Jaworski i Goetz.

Z innych zawodników Wybrzeża dobrze wypadli Marcinkowski, który startując na 400 m grzbiet, uzyskał siódme miejsce w czasie 5:55,9 oraz Laskowski — zdobywca 8 miejsca na 50 m z grzbietem z czasem 36,4.

W przedbiegach zawodnicy Kolejarza ustanowili dwa nowe rekordy okręgu: Lewandowski na 400 m st. klas. — 6:21,8 i Marcinkowski na 200 m st. grzbiet. — 2:51,0.

Zwycięstwo siatkarek polskich nad Bułgarią

MOSKWA PAP. We wtorek 19 bm. w trzecim dniu mistrzostw świata w siatkówce, siatkarki polscy przegrały z Węgrami 2:3, a polska drużyna kobieca wygrała z Bułgarią 3:1.

Mecz Polska — Węgry był niezwykle interesujący. Po pierwszych dwóch setach, które wygrali Polacy — 15:9 i 15:10 Węgry przejmują inicjatywę i Polacy przegrywają trzeci set 9:15.

Czwarty i piąty set kończy się również zwycięstwem Węgrów 15:10 i 15:7.

Węgrzy, którzy odnieśli już 2 zwycięstwa, mają największe szanse na wejście do finału z grupy I. W spotkaniu drużyn kobiecych Polska — Bułgaria zwyciężyła Polska 3:1. Pierwsze dwa sety wygrały Polki 15:12 i 15:9.

W trzecim secie, zespół polski wystąpił w składzie rezerwowym i przegrał 4:15.

W czwartym secie Polki przejęły znowu inicjatywę zwyciężając bez trudu 15:9.

W pozostałych spotkaniach drużyn męskich reprezentacja Izraela pokonała drużynę Libanu — 3:0 (15:6, 16:14, 15:6), ZSRR — Rumunia — 3:0 (15:10, 15:2, 15:8), Bułgaria — Finlandia 3:0 (15:2, 15:0, 15:3), Francja — Indie 3:0 (15:9, 15:3, 15:7).